Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 198 (2200) ♦ Субота, 23 жовтня 1999 року ♦ Ціна договірна

Поділля і Буковина оберуть достойного

Більш як у 20 областях країни, в Автономній Республіці Крим, у Києві та Севастополі — скрізь, куди приїздив Голова Верховної Ради на пораду з виборцями, всупереч інколи протидії владних структур, — кандидата у Президенти Олександра Ткаченка зустрічали з надією, як випробуваного господарника і політика, який здатен вивести Україну з кризи, покращити життя людей.

Саме під час таких зустрічей народився клич: «Україна не Президента обирає, Україна обирає господаря».

Нинішню, одну з завершальних, поїздку Голова Верховної Ради України, кандидат у Президенти здійснює по Хмельницькій та Чернівецькій областях.

Перша зустріч відбулася в переповненому залі міського драмтеатру з активом місцевих рад, хмельничанами. У цей же день О. Ткаченко виступить з передвиборною програмою у палаці «Юність Буковини» перед чернівчанами, зустрінеться з виборцями Новоселицького, Кельменецького, Сокирянського, Хотинського, Глибоцького районів краю.

Розповідають, що коли українські дипломати 1991 року звернулися до Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй із заявою про те, що Україна стала незалежною державою і що про цю подію треба поінформувати світ, той здивовано відповів їм: «Ваша держава, як член — засновник ООН, є незалежною з 1945 року».

(Закінчення на 8—9-й стор.).

На знімку: *делегація України в ООН. 1945 рік. На передньому плані: О. Палладін (ліворуч), Д. Мануїльський, І. Сенін.*

Видайте «Призму часу»

Від усього серця дякую за серію публікацій, які надруковано наче на моє замовлення, особливо за «Призму часу». Дуже прошу, випустіть цей надзвичайно цінний матеріал книжкою або хоч брошурою.

Юрій КЛЕЦ.

Шпитьки Київської області.

У номер

Держсекретар США стурбована ситуацією в нашій країні

Уряди, які відповідають на недружні репортажі та журналістські розслідування загрозами і переслідуваннями, розписуються у власному безсиллі, заявила держсекретар США Мадлен Олбрайт в Інституті міжнародної освіти в Нью-Йорку. Ми стурбовані, зазначила вона, тим, що в Україні мають місце спроби обмежити інформацію про опозиційних кандидатів під час нинішньої президентської кампанії. Центральні органи влади заморозили рахунки телеканалу СТБ, відомого об'єктивністю своїх репортажів, примусивши таким чином телеканал скоротити політичні та деякі інші програми.

Вибори та регіони: у пошуках конструктивізму

«Ситуація в країні не просто загрозлива, а ще й щодень погіршується. Вже практично зупинилося машинобудування, легка, хімічна та електронна промисловості. Простоюють тисячі підприємств. Безробіття охопило близько половини працездатного населення. За роки «реформ» втрачено дві третини валового внутрішнього продукту, у населення відібрано 155 млрд. гривень заощаджень. Людям винні понад 10 млрд. гривень зарплат і пенсій. Зовнішній борг досяг 12,6 мільярда доларів, або по 260 доларів на кожного мешканця України. Від біди та злиднів люди просто вимирають» (Голова Верховної Ради України О. Ткаченко).

«Маю право заявити, що за час перебування на посту глави держави мені вдалося зберегти громадянський мир і злагоду в суспільстві, не допустити втрати керованості економічними та соціальними процесами, забезпечити для України сприятливе міжнародне оточення» (Президент України Л. Кучма).

(Закінчення на 5-й стор.).

Я вам пишу...

Виборець радить кандидатові у Президенти України

Останнім часом багато різноманітних концертів відбуваються під патронатом Президента України Л. Кучми. Але було б набагато доцільніше, щоб глава держави взяв під свій патронат важку, легку промисловість, сільське господарство, науку, культуру, освіту, медицину, які за 5—6 останніх років доведені до великого занепаду. А патронат над концертами віддати міністрові культури.

Павло КРАВЧУК.

Рава Руська Львівської області.

Роз'яснення

Центральної виборчої комісії щодо заборони проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей

Конституція України гарантує громадянам України право брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними. Вибори Президента України є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

З метою забезпечення реалізації і захисту конституційних виборчих прав громадян при проведенні виборів Президента України, рівності можливостей для всіх кандидатів у Президенти України під час проведення виборчої кампанії Центральна виборча комісія роз'яснює, що відповідно до вимог частини третьої статті 33 Закону України «Про вибори Президента України» забороняється проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей.

Порушення цієї вимоги Закону тягне за собою кримінальну відповідальність.

23 жовтня

✔ *1900 р. Народився В. Кубійович, учений, фундатор «Енциклопедії українознавства».*

✔ *1990 р. Верховна Рада УРСР ухвалила рішення про скасування статті 6 Конституції про керівну роль Комуністичної партії, а також відставку Голови Ради Міністрів В. Масола у зв'язку з його заявою.*

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про вибори Президента України»

3

Агонія. Діагноз

4

P.S.

❍ *З 25 жовтня МВС України переходить на посилений варіант несення служби.*

❍ *В Ялті триває другий міжнародний конкурс «Крим. Плодове вино-99».*

❍ *На рівненському Поліссі створено природний заповідник з чотирма заказниками.*

! У номер

✔ **Київ**

Матвієнко пише Симоненку

Голова Всеукраїнського об'єднання «Відкрита політика» Анатолій Матвієнко звернувся з відкритим листом до лідера комуністів, кандидата у Президенти Петра Симоненка. У ньому, зокрема, сказано:

«Нинішня виконавча влада на чолі з Л. Кучмою нав'язує суспільству свою, позбавлену будь-якої ідеології, модель розвитку України. В цій моделі немає ні союзників, ні опонентів — є лише «свої» і «вороги». Саме за цим принципом і розкручують нинішню кампанію ідеологи з президентських штабів. До «ворогів» вони записали не лише вас «зліва» і нас «справа», а й увесь народ.

Мета влади одна: в будь-який спосіб вивести у другий тур виборів «ворога». Максимально «червоного», до яких відносять вас і Н. Вітренко.

Я припускаю, що ви маєте реальний шанс вийти у другий тур, але ваш вихід та вихід Вітренко до нього гарантує Леонідові Кучмі абсолютну перемогу. І тоді на вас буде покладена вся відповідальність за наслідки цієї перемоги. А вони, як ви розумієте, будуть непоправні... І чи готова КПУ вдруге взяти на себе відповідальність за ще один термін Л. Кучми (нагадаю, що й у 1994 році чинний Президент переміг не в останню чергу завдяки голосам комуністів).

Я звертаюсь до вас, шановний Петре Миколайовичу, і закликаю ваших соратників знайти в собі сили й переконати своїх однодумців у необхідності вжиття заходів напередодні виборів для об'єднання у лівому таборі.

У протилежному випадку вам доведеться змиритися з титулом Герострата української незалежності».

Сюрприз для Удовенка. Приємний

Днями кілька громадських організацій підписали угоду про створення коаліції «Наш Президент — Геннадій Удовенко!». Її членами стали: партія «Реформи і порядок», товариство «Меморіал» імені Василя Стуса, Європейський молодіжний клуб, об'єднання «Молодь —надія України», Київська асоціація молодіжних студентських клубів, Союз українок, Центр ринкових реформ, Асоціація ветеранів війни. За словами самого кандидата лідера Руху, це стало для нього сюрпризом.

Учасники коаліції звернулися до решти кандидатів на президентство з пропозицією «зняти свої кандидатури на користь єдиного кандидата від політичного блоку НРУ і партії «Реформи і порядок» Геннадія Удовенка». Напевно, від суперників улюбленець молоді і українок такого сюрпризу не дочекається.

Газом пахне

Схоже, взимку цього року наша країна не матиме проблем з природним газом. Принаймні так кажуть у Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України». Голова правління компанії Ігор Бакай заявив: «Ми цілковито забезпечені природним газом для роботи взимку». За його словами, з початку року до підземних сховищ уже закачали 16,5 млрд. кубометрів газу, а загалом планується збільшити ці запаси до 24 млрд. кубометрів «активного газу». Тим часом Україна має намір поновити поставки природного газу з Туркменистану, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

✔ **Фотофакт**

У столиці в «Українському домі» триває ярмарок товарів 120 вітчизняних підприємств легкої промисловості — «Київські торги-99».

Фото Сергія ВАСИЛЬЄВА (УНІАН).

Про те, що за вами стежать, прокурор знатиме наступного дня

Вечірнє засідання 21 жовтня

Парламентська хроніка

Учора, випереджаючи графік роботи, ВР на вечірньому засіданні навіть устигла зробити те, що вранці відкладала на завтра. Маю на увазі спірне питання про те, хто ще, крім оперативних працівників правоохоронних органів, повинен знати про встановлення за громадянином негласного спостереження, прослуховування його телефонних розмов, перлюстрацію поштової кореспонденції тощо. Як ми вже повідомляли, на ранковому засіданні одні депутати наполягали на тому, що посвяченим у таку таємницю може бути лише суддя, який дає дозвіл на такі заходи. Інші депутати, зокрема, основний доповідач Геннадій Васильєв (колишній прокурорський працівник), пропонували залучити до цього кола прокурора (щоб наглядав за «операми» ще до можливого порушення ними прав підконтрольного громадянина).

До середини вечірнього засідання парламентарії, зібравшись у кулуарах, зуміли знайти компромісний варіант: санкцію на оперативні заходи дає суд, а прокурора про це зобов'язані повідомити впродовж доби. Таким чином, закон про оперативнослідчу діяльність (із пропозиціями Президента) було прийнято.

Ще одну дилему, що стосується діяльності суду, довелося вирішувати під час розгляду в другому читанні і прийняття законопроекту щодо несумісництва у системі місцевого самоврядування. Народний депутат Борис Беспалий («Реформи-Конгрес») був проти запису в закон норми про надання судові, в разі здійснення посадовою особою певних дій, повноважень, позбавляти її права займати будь-які посади в органах місцевого самоврядування та виконавчої влади строком від 1 до 5 років. На думку депутата, ця та деякі інші норми будуть розцінені як втручання у судову компетенцію. Однак парламентаріям, видно, так допекли чиновники-«багатоверстатники» (наводили, зокрема, обурливий приклад із вінницьким мером-губернатором Дворкісом), що вони таки залишили це та інші подібні положення в законі.

Верховна Рада також внесла зміни до закону «Про зовнішньоекономічну діяльність», якими спростила механізм укладання договорів-контрактів суб'єктами зовнішньоекономічних відносин (зокрема, передбачено зменшення кількості підписів від сторін договору).

Три законопроекти про внесення змін до Кодексу законів про працю були спрямовані на приведення норм кодексу у відповідність нормам Конституції України та на вдосконалення трудових відносин. Документи, особливо урядовий, викликали тривалі дискусії парламентаріїв, однак їх удалося звести до спільного знаменника і прийняти в першому читанні.

Не менші суперечки викликав і законопроект про внесення змін до двох статей, 13-ої та 14-ої, закону «Про зв'язок». Дехто з депутатів стояв на тому, що треба передбачити більшу відповідальність підприємств електрозв'язку перед клієнтами. Та більшість парламентаріїв наголошувала, що зараз важливо відправити документ на повторне перше читання, а вже там з ним розбиратися до кінця. На тому й зійшлися.

Анатолій БЕНЬ.

Журналістів запросять до сесійного залу

Ранкове і денне засідання 22 жовтня

Під час оголошення запитів і заяв депутатів М. Гуцол порушив питання: чому на сьогодні немає інформації про те, що зроблено за запитами депутатів, або чому немає реагування на їхні заяви? Треба ввести у практику пленарних засідань, вважає депутат, інформування народних обранців про реагування відповідних установ та осіб на їхні запити.

Декотрі депутати ще раз звернули увагу на підступність задуму про утворення двопалатного парламенту. За цим сценарієм так звана верхня палата буде формуватися з керівників держадміністрацій, котрих, як відомо, призначає Президент (якщо нам і далі залишиться Л. Кучма).

Парламентарії розглянули організаційне питання: наступний сесійний тиждень розпочати 3 листопада, у середу. А 2 листопада у сесійному залі працюватиме депутатська комісія з питань контролю за дотриманням законності виборів (голова О. Ельяшкевич), а також представники засобів масової інформації.

Першим питанням порядку денного розглянуто постанову про проект резолюції ООН «Співпраця між Організацією Об'єднаних Націй та Міжпарламентським союзом». Доповідь з цього питання зробив голова делегації парламенту України Станіслав Гуренко.

Без обговорення прийнято Закон «Про гуманітарну допомогу» з пропозиціями Президента; про внесення змін до Закону «Про телебачення і радіомовлення» (щодо механізму бюджетного фінансування); про внесення змін до Закону «Про поставки продукції для державних потреб» та ряд інших.

Під завісу на затвердження сесії було винесено узгоджений текст Звернення Верховної Ради з нагоди 55-ї річниці з дня визволення України від фашистських загарбників. «За» проголосували 236 депутатів. Оскільки представник Генеральної прокуратури, який мав доповісти про виконання Постанови Верховної Ради від 19.10 1999 року «Про інформацію тимчасової слідчої комісії із розслідування обставин вчинення замаху на життя народного депутата України, кандидата у Президенти України Вітренко Н.М., народного депутата Марченка В. Р. та інших громадян України» не з'явився, слово надали голові тимчасової слідчої комісії О. Жиру. Він доповів про роботу комісії.

З обговорюваного питання більшість промовців пропонувала прийняти звернення Верховної Ради до українського народу. Однак під час голосування одностайності досягнути не вдалося. Тож вирішено, що фракції мають право оприлюднити звернення у газеті «Голос України» як власну позицію.

Іван ДМИТРЕНКО.

Права, які не гуляють самі по собі

21 жовтня згідно з постановою кримського парламенту відзначалася перша річниця Конституції Автономної Республіки Крим

Урочистості з нагоди першої річниці прийняття Верховною Радою України Конституції АРК пройшли під суперечливий акомпанемент. В Українському драматичному театрі в Сімферополі відбулися урочисті збори і святковий концерт, у яких взяли участь керівництво кримського парламенту і уряду, Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко і народні депутати. Водночас на розгляді в Конституційному Суді України нині перебуває подання великої групи народних депутатів України, які вбачають в деяких принципових положеннях кримської Конституції невідповідність Основному Закону України та законам про бюджетну та податкову систему.

Затверджена рік тому Конституція АРК визначає, що Крим є складовою частиною України, має свою символіку: герб, прапор, гімн. На півострові поряд з державною українською мовою гарантується використання і розвиток російської, кримськотатарської та інших мов. (При цьому російську визначено мовою більшості населення і дозволено використовувати в усіх сферах громадського життя.) Втім, найпринциповіші й найсуперечливіші, звісно, не мовні питання, а нові економічні повноваження Криму. Стаття 18 Конституції АРК закріплює за автономією повноваження з формування кримського бюджету на принципово новій основі: до його доходної частини у повному обсязі зараховуються податки і збори, що стягуються на території півострова, за винятком місцевих. А потім до державного бюджету України передаються кошти на загальнодержавні видатки. До речі, така бюджетна схема відповідає Європейській хартії з місцевого самоврядування.

Однак ця стаття й досі викликає невдоволення в Києві, зокрема Міністерства фінансів, яке наполягає, щоб усі загальнодержавні податки і збори спочатку спрямовувалися до загальної казни. Кримчани ж стоять на своєму. Заступник голови Ради Міністрів АРК Лентун Безазієв назвав основним завоюванням кримської Конституції те, що зароблене повинно залишатися в регіоні. «Залиште нам наш бюджет», — звернувся він на урочистому вечорі до міністра фінансів Ігоря Мітюкова.

Відтак повноваження, які отримали кримчани з прийняттям нової Конституції, комусь здаються недостатніми, а комусь завеликими. Виникла колізія: з одного боку, Конституція має на півострові чинність закону, з другого — в Криму чинні усі закони України, в тому числі й про бюджетну та податкову систему, які передбачають інший порядок формування бюджету. Голова Верховної Ради АРК Леонід Грач заявив, що «держава Україна повинна привести закони України у відповідність до Конституції Криму».

Інша річ — політичне значення нової кримської Конституції. Його високо оцінили не лише її автори, а й глава українського парламенту та Президент України. Леонід Грач зазначив, що цим актом «АРК показала гідний приклад врегулювання конфліктів конституційним шляхом». Олександр Ткаченко назвав кримську Конституцію «творінням патріотів і логічним плодом конструктивного діалогу ВР Криму з органами державної влади України». Він наголосив, що цей документ «розширив правові горизонти АРК, мобілізував власні ресурси для покращення життя народу». Леонід Кучма у привітанні кримчанам сказав, що «врегулювання на державному рівні статусу і повноважень автономної республіки сприяло утвердженню в регіоні атмосфери політичної стабільності і довіри».

Голова ВР Криму Л. Грач назвав прийняття кримської Конституції півострова головним досягненням парламенту автономії і виступив на урочистостях з заявою про продовження ще на один термін повноважень нинішнього складу ВР Криму. Цей політичний крок, спрямований на підвищення відповідальності парламенту, підтримав і Голова Верховної Ради України. Щоправда, він нагадав, що таких прав не передбачають закони України. Доводити плідність своєї роботи кримським депутатам доведеться на виборах.

Юліана ШЕВЧУК,
Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

До виборів Президента України залишилося 8 днів

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Закону України «Про вибори Президента України»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Закону України «Про вибори Президента України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., №14, ст.81, №28, ст.237) такі зміни:

1. У статті 43:

частину тринадцяту доповнити абзацом такого змісту:

«У протоколі навпроти прізвища кандидата у Президенти України, який вибув з балотування на день виборів, ставиться позначка «вибув»;

частину п'ятнадцяту викласти у такій редакції:

«15. Протокол дільничної виборчої комісії підписується головою, заступником голови, секретарем та членами дільничної виборчої комісії, які брали участь у засіданні, та скріплюється печаткою. Проти прізвищ відсутніх членів комісії зазначається причина їх відсутності. Кількість примірників протоколу визначається сумою перших чотирьох примірників (до першого примірника долучаються окремі думки членів комісії, викладені письмово, заяви та скарги, що надійшли з приводу підрахунку голосів, та рішення, які комісія ухвалила в результаті їх розгляду) та примірників у кількості з розрахунку по одному для голови, заступника голови, секретаря та для кожного члена комісії, який брав участь у засіданні. Перший і другий примірники протоколу разом із пакетами виборчих бюлетенів та контрольних талонів негайно надсилаються до територіальної виборчої комісії, третій — зберігається у справах дільничної виборчої комісії, четвертий — відразу після його оформлення обов'язково вивішується для загального ознайомлення в приміщенні дільничної виборчої комісії, інші примірники протоколу відразу одержують голова, заступник голови, секретар та всі інші члени комісії, які брали участь у засіданні.

Перший примірник протоколу дільничної виборчої комісії мають право підписати офіційні спостерігачі та довірені особи кандидатів, які брали участь у засіданні комісії.

Перший примірник протоколу дільничних виборчих комісій, утворених при представництвах України за кордоном, після передачі факсовим зв'язком надсилається разом із пакетами виборчих бюлетенів та контрольних талонів до Центральної виборчої комісії.

На прохання кандидатів або їх довірених осіб чи офіційних спостерігачів, присутніх на засіданні комісії, копії протоколу видаються їм відразу після його підписання».

2. Доповнити Закон статтею 43[1] такого змісту:

«Стаття 43[1]. Бланк протоколу дільничної виборчої комісії про підсумки голосування

1. Форма бланку протоколу дільничної виборчої комісії затверджується Центральною виборчою комісією. Бланк протоколу розміщується на одному аркуші і складається з чотирьох сторінок. Протокол дільничної виборчої комісії має містити графи, в яких зазначаються: загальна кількість виборців, включених до списку виборців на виборчій дільниці; кількість одержаних на дільницю бюлетенів; кількість невикористаних бюлетенів; кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені; кількість виборців, які взяли участь у голосуванні; кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними; кількість голосів, поданих за кожного кандидата, чи відповідна позначка «вибув»; кількість голосів виборців, які не підтримали жодного кандидата.

2. Центральна виборча комісія забезпечує виготовлення необхідної кількості бланків протоколів для всіх дільничних виборчих комісій з розрахунку їх кількості, передбаченого частиною п'ятнадцятою статті 43 цього Закону, і передає ці бланки до територіальних виборчих комісій не пізніш як за три дні до дня виборів. Територіальні виборчі комісії зобов'язані не пізніш як за один день до дня виборів передати ці бланки протоколів до дільничних виборчих комісій».

3. Частину четверту статті 44 викласти у такій редакції:

«4. Протокол територіальної виборчої комісії підписується головою, заступником голови, секретарем і членами територіальної виборчої комісії, які брали участь у засіданні, і скріплюється печаткою територіальної виборчої комісії. Проти прізвищ відсутніх членів комісії зазначається причина їх відсутності. Кількість примірників протоколу визначається сумою перших трьох примірників (до першого примірника долучаються окремі думки членів територіальної виборчої комісії, викладені письмово, письмові заяви і скарги, що надійшли до комісії, та рішення, які комісія ухвалила в результаті їх розгляду) та примірників у кількості з розрахунку по одному для голови, заступника голови, секретаря та для кожного члена комісії, який брав участь у засіданні. Відомості, зазначені у частині першій цієї статті, заносяться до протоколу прописом. Перший примірник протоколу разом з протоколами всіх дільничних виборчих комісій негайно надсилається до Центральної виборчої комісії та передається факсовим зв'язком, другий — зберігається у справах територіальної виборчої комісії, третій —відразу після його оформлення обов'язково вивішується для загального ознайомлення у приміщенні територіальної виборчої комісії, інші примірники протоколу відразу після його оформлення одержують голова, заступник голови, секретар та всі члени комісії, які брали участь у засіданні.

Перший примірник протоколу територіальної виборчої комісії мають право підписати офіційні спостерігачі та довірені особи кандидатів, які брали участь у засіданні комісії».

4. Доповнити Закон статтею 44[1] такого змісту:

«Стаття 44[1]. Бланк протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування

1. Форма бланку протоколу територіальної виборчої комісії затверджується Центральною виборчою комісією. Бланк протоколу розміщується на одному аркуші і складається з чотирьох сторінок. Протокол територіальної виборчої комісії має містити графи, в яких зазначаються: загальна кількість виборців по виборчому округу; кількість виборчих бюлетенів, одержаних виборчими дільницями округу; кількість виборчих бюлетенів, не використаних по округу; кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені; кількість виборців, які взяли участь у голосуванні; кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними; кількість голосів, поданих за кожного кандидата чи відповідна позначка «вибув»; кількість голосів виборців, які не підтримали жодного кандидата.

2. Центральна виборча комісія забезпечує виготовлення необхідної кількості бланків протоколів для всіх територіальних виборчих комісій з розрахунку їх кількості, передбаченого частиною четвертою статті 44 цього Закону, і передає ці бланки до територіальних виборчих комісій не пізніш як за три дні до дня виборів».

ІІ. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
8 вересня 1999 року.
№ 1021 — XIV

Україна
Центральна виборча комісія
ПОСТАНОВА
18 жовтня 1999 року, м. Київ, № 363

Про Методичні роз'яснення з питань організації і проведення повторного голосування по виборах Президента України

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 15, статті 46 Закону України "Про вибори Президента України" та статей 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Затвердити Методичні роз'яснення з питань організації і проведення повторного голосування по виборах Президента України (додаються).

2. Методичні роз'яснення надіслати Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським радам, територіальним виборчим комісіям по виборах Президента України, кандидатам у Президенти України та їх довіреним особам, уповноваженим особам політичних партій, виборчого блоку партій, від яких зареєстровано кандидата у Президенти України. Опублікувати Методичні роз'яснення в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр» та оприлюднити в інших засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

МЕТОДИЧНІ РОЗ'ЯСНЕННЯ з питань організації і проведення повторного голосування по виборах Президента України

1. Якщо до виборчого бюлетеня було внесено більше двох кандидатів і жоден з них не набрав більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, Центральна виборча комісія відповідно до положень частини першої статті 46 Закону України «Про вибори Президента України» призначає повторне голосування по виборах Президента України по двох кандидатах, які одержали найбільшу кількість голосів, не рахуючи тих кандидатів, які після першого голосування зняли свої кандидатури.

Повторне голосування проводиться не пізніш як у двотижневий строк після дня виборів Президента України. Повідомлення про дату проведення повторного голосування публікується в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» і оприлюднюється в інших засобах масової інформації.

2. Підготовку і проведення повторного голосування по виборах Президента України здійснюють Центральна виборча комісія та територіальні і дільничні виборчі комісії у складі, у якому вони були утворені для підготовки і проведення виборів Президента України 31 жовтня 1999 року.

3. Повторне голосування по виборах Президента України проводиться на виборчих дільницях, утворених для проведення виборів 31 жовтня 1999 року.

4. Для проведення повторного голосування по виборах Президента України використовуються списки виборців, за якими проводилося голосування 31 жовтня 1999 року.

Внесення до списків та виключення із списків виборців громадян України проводиться в порядку, визначеному статтею 20 Закону України «Про вибори Президента України», та відповідно до Методичних роз'яснень з питань порядку складання списку виборців по виборах Президента України 31 жовтня 1999 року, затверджених постановою Центральної виборчої комісії від 5 серпня 1999 року № 152.

5. Проведення передвиборної агітації кандидатами у Президенти України, по яких проводиться повторне голосування, здійснюється у відповідності із Законом України «Про вибори Президента України» та Положенням про порядок використання засобів масової інформації для проведення передвиборної агітації під час виборів Президента України у 1999 році, затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 18 червня 1999 року № 96.

6. Під час повторного голосування на виборчих дільницях, на засіданнях дільничних і територіальних виборчих комісій при підрахунку голосів, встановленні підсумків голосування по територіальному виборчому округу можуть бути присутні кандидати у Президенти України, їх довірені особи, офіційні спостерігачі від кандидатів у Президенти України та від політичних партій, виборчих блоків партій, зборів виборців, які є суб'єктами їх висунення, офіційні спостерігачі від іноземних держав і міжнародних організацій.

Відповідно до положень частини першої статті 18 Закону України «Про вибори Президента України» на засіданнях виборчих комісій мають також право бути присутніми представники засобів масової інформації, а за рішенням комісії - й інші особи.

7. Форма і текст виборчого бюлетеня для повторного голосування по виборах Президента України встановлюються Центральною виборчою комісією не пізніш як за сім днів до дня голосування.

8. Порядок виготовлення виборчих бюлетенів і забезпечення видачі їх територіальним та дільничним виборчим комісіям встановлюється Центральною виборчою комісією.

9. Повторне голосування, підрахунок голосів на виборчій дільниці, встановлення підсумків голосування по територіальному виборчому округу та встановлення результатів виборів Президента України здійснюються у відповідності до положень Закону України «Про вибори Президента України».

Про підрахунок голосів повторного голосування на виборчій дільниці, встановлення підсумків голосування по територіальному виборчому округу складаються протоколи за формами, встановленими постановами Центральної виборчої комісії «Про форму протоколу дільничної виборчої комісії про підсумки голосування» від 27 серпня 1999 року № 203 і «Про форму протоколу територіальної виборчої комісії про підсумки голосування по територіальному виборчому округу» від 27 серпня 1999 року № 204.

10. Повідомлення про результати повторного голосування і результати виборів Президента України публікується Центральною виборчою комісією в порядку, передбаченому частиною шостою статті 45 Закону України «Про вибори Президента України».

Дякуємо, ветерани!

До Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів надійшло багато листів від ветеранських організацій, пенсіонерів, ветеранів війни і праці, інвалідів щодо стану виконання на місцях рекомендацій парламентських слухань з проблем соціального захисту найменш захищених верств населення та вдосконалення відповідного законодавства. У повідомленнях —правдива інформація про проведену роботу в селах, містах і областях, людський біль і невдоволення нинішнім рівнем соціального захисту ветеранів, проблеми і пропозиції щодо їх розв'язання.

Комітет висловлює щиру вдячність усім, хто надіслав свої пропозиції, зауваження і побажання. Багато з них були використані під час підготовки до проведення 12 жовтня ц. р. дня уряду, враховуватимуться і у подальшій законотворчій роботі.

Користуючись нагодою, від імені комітету передаю всім ветеранам війни, їх рідним і близьким сердечні поздоровлення і побажання здоров'я, благополуччя з нагоди 55-ї річниці визволення української землі від німецько-фашистських поневолювачів. Вам, дорогі ветерани Великої Вітчизняної війни, наші батьки і матері, ми зобов'язані своїм життям, майбутнім наших дітей і внуків. Без вашого подвигу не було б України як держави.

У ці історичні дні вважаємо своїм громадянським обов'язком вибачитися перед ветеранами найважчої в історії людства війни за те, що наша держава, яку уособлює Президент Л. Кучма, не змогла забезпечити вам нормального життя, гідного народу-переможця.

П. ЦИБЕНКО,
голова комітету.

У номер

Курсом долара

У середу гривня раптом здригнулася і почала опускатися перед «паном доларом». На міжбанківському ринку України її курс становив 4,7, а на готівковому —4,75, у деяких регіонах — 4,9 грн. за долар. Офіційний курс на 21 жовтня було встановлено у розмірі 4, 4739 грн. за долар.

Не піддавайтеся на обман, проявіть витримку!

Голова Національного банку Віктор Ющенко одразу пояснив те, що відбувається, підступами наших найближчих сусідів — низки російських і латвійських банків. Ті нібито «атакували» гривню скиданням валюти, чим серйозно дестабілізували б наш фінансовий ринок. Це обіцяло ще більшу кризу, ніж паливна в липні—серпні цього року, але атака захлинулась. «Монетарних причин для дестабілізації немає. Існуюча пропозиція гривні не формує девальвації», — зазначив глава Нацбанку. Але ситуацією могли скористатися спекулянти і «оправдати» негативні очікування учасників ринку напередодні президентських виборів. За словами В. Ющенка, з десятком українських банків уже відбулася розмова на предмет більш акуратних стосунків з банками-нерезидентами, які дозволяють здійснення спекулятивних операцій. Висновки з цієї розмови будуть оформлені нормативними документами. Нацбанк навіть має намір видати рекомендації, з якими банками-нерезидентами він не радив би працювати. НБУ також вдасться до повсюдного посилення банківської дисципліни. Зроблено це буде нібито з добрими намірами.

«Пік попиту на прибалтійських ринках і в Москві — це епізод, — підкреслив В. Ющенко. — Міжбанк уже йде в інший бік... Вас можуть обманути на нових курсах».

В Україні з'явилися гроші. Люди грають на цьому

Свою версію зниження курсу гривні висловив також Президент України Леонід Кучма у прямому телеефірі в Житомирі. Звідки ці «гроші, що з'явилися» — не уточнювалося. Але за версією агентства «Інтерфакс-Україна», це, мабуть, чергові транші міжнародних кредитів. Обсяг «готівки» протягом першої декади жовтня зріс більш як на 220 млн. грн., або на 2,5%, сягнувши 9230 млн. грн. За останні три місяці в обігу перебувало дедалі більше готівкових грошей: липень — майже 255 млн. грн., серпень — 390 млн. грн., вересень — близько 450 млн. грн. Загалом обсяг зріс більш ніж на 1230 млн. грн., або на 15,5%.

Водночас Нацбанк запевняє, що чітко контролює монетарні агрегати. Виходить, гривня реагує на все: чи то підступи ворогів, чи то допомога друзів. Які тут ігри?

Знову «неув'язка»

Сьогодні ніхто не може гарантувати стабільності валютного ринку, оскільки такий «резерв», як вказівка комерційним банкам не фрондувати, навряд чи можна назвати міцним. Тим паче, що він уже застосовувався під час серпневої кризи нинішнього року. Зрозуміло, що Нацбанк веде «виховну роботу» з комбанками з причини незначної кількості власних валютних резервів. Як наслідок — недавно валютний курс викликав бензинову кризу, сьогодні в дестабілізації звинувачуються «банки-спекулянти»... Але все це свідчить не так про «змову» проти гривні, як про її незахищеність — на жаль, вона піддається всім сезонним простудам і випадковим травмам. Проте найближчим часом гривня, швидше за все, залишатиметься в межах валютного коридору — бодай під впливом заклинань Нацбанку. Що буде далі? Міністр фінансів І. Мітюков прогнозує: гривню наступного року вдасться утримати на рівні 5 грн. за долар, якщо вона утримається в межах 4,6 грн. за долар до кінця цього року. Так і хочеться запитати: а якщо не утримається? Тоді нам знову розкажуть про чергову «неув'язку з прив'язкою».

Людмила МЕНЖУЛІНА.
Сергій ЛАВРЕНЮК.

✔ Фотофакт

Військовій пожежній школі ЗС України виповнилося 60 років. За цей час для Збройних сил тут підготували кілька тисяч кваліфікованих водіїв спецавтотранспорту та командирів пожежних команд.

Фото Івана МИХАЙЛЕНКА (ДІНАУ).

Агонія. Діагноз

Коментар тижня

«Інтерфакс-Україна» навів кілька цитат з виступу Леоніда Кучми у прямому ефірі житомирського обласного телебачення. Оскільки барабанні перетинки поліщуків «удар» витримали, ризикуємо ознайомити з «одкровеннями» Президента всіх своїх читачів.

Леонід Данилович запевнив житомирян, що «ніколи не дозволить собі протиправних дій». Очевидно, в передвиборній гонці по Україні Президент не знайшов «вікна» для консультації з юристом із виборчого штабу на підтримку Л. Д. Кучми (див. знімок) і тому не озброївся поняттям, що таке неправотиправні дії. А до них, між іншим, не належать: штучно створені компромати на суперників-кандидатів, що поширюються через засоби масової інформації, контрольовані оточенням Президента; провокації з листівками від імені партій і об'єднань, які жодного стосунку до брудного епістолярію не мають; жорсткий патронат над національним ефіром; бурхлива діяльність Фонду соціального захисту, очолюваного довіреною особою Л. Кучми Олександром Волковим (саме тим, якого люб'язно запрошують на рандеву правоохоронці Бельгії), та інші напрями «виборчих технологій». Про них «законослухняному» кандидатові докладніше розповість юрист з громадської приймальні його імені. А виборець і сам розбереться з «правовими» нюансами стратегії і тактики Леоніда Кучми, якщо побачене і почуте сприйматиме через мозок, а не просто вуха й очі.

Президент критики, як відомо, на свою адресу не любить, бо «всі ці поширювані нісенітниці, які поширюються, — це брехня». А правда, за Л. Кучмою, в іншому: «Люди (звичайно, ті, хто підписав канівське звернення про чесні вибори. — **Авт.**) переступили всі норми моралі і етики». І шанувальник етики морально попереджає: «Бог їх обов'язково покарає. Бог їх уже покарав, позбавивши розуму». Чесно кажучи, тут я не зовсім уловила, в якій саме іпостасі виступає наш головний законник, виставляючи цей суворий діагноз. Чи то проконсультованого у психолога (див. знімок), чи намісника Божого, як нам роз'яснив олігарх із Росії Борис Березовський? Напевно, у громадській приймальні передбачили не всіх фахівців: психологія тут не зовсім підходить. Для підтримки «діагноста», схоже, потрібна галузь медицини інша.

«Проти мене не може бути нічого, — впевнений Президент, — бо я знав, яку посаду займав». Після щирого самозізнання: п'ять років я лише вчився бути Президентом — і ми знаємо, чим займався Леонід Кучма. Критичніше оцінити його діяльність навіть «позбавлені розуму» не зможуть.

Як людина, наділена глуздом, кандидат на повторну булаву має чітке уявлення про справедливі і чесні вибори. Із задоволенням процитую: «Це змагання програм, і коли мова йде про діючого Президента, і про результати». Програми поки що відкладемо: в усіх п'ятнадцяти ніхто не обіцяє нам злого. Навіть чарівний «страж аеродромів» на рудники відправлятиме за межами офіційної «платформи». А про результати діючого згадати можна. І треба. Якщо сам він переконсультувався у соціолога (див. знімок), нам не завадить знати: за «найвищим рейтингом» стоїть падіння валового внутрішнього продукту на 56,2 відсотка (за час прем'єрства і президентства Л. Кучми), скорочення виробництва за всіма показниками (виробництво цукру впало до рівня 1913 року) і, найстрашніше, зменшення населення на 2,5 мільйона. Хто там обирає Кучму з вдячності, що немає війни? А від цих «мирних жертв» вам на душі спокійно? Вам добре жити у «злагоді» — без пенсій, зарплат і стипендій? Тоді голосуйте. І про всяк випадок закарбуйте в пам'яті: гроші, вкладені у перемогу «безальтернативного», ніхто дарувати «в ім'я демократії й розквіту України» не буде. Їх після виборів повертатимуть. Інакше чому б так затято відвойовували право ще п'ять років експериментувати над нами. «Учень» після перемоги поставить країні діагноз: швидше мертва, ніж жива.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

P. S. Якщо юрист і соціолог переконають вас у протилежному, можете сміливо записуватися до психолога.

А чи був хлопчик?

Скандал тижня

Здається, в Україні кінець світу настане не 1 січня, а вже за тиждень. Принаймні, те, що ми зараз спостерігаємо, дуже нагадує поведінку братів наших менших, які зазвичай дуже нервують, передчуваючи недобре, зриваються з ланцюга і виють на місяць.

Але вони в ці дні поводяться якраз притомно, чого не скажеш про деяких співгромадян. Схоже, останнім дням перед президентськими виборами судилося пройти під девізом: «Жодного дня без сенсацій». Хоча чому дивуватися: чи те вже було, а головне — чи те ще буде.

Ось, будь ласка, днями у вечірніх новинах одного з найдержавніших телеканалів народ знову «поінформували» про те, що нібито члени «канівської четвірки», прагнучи перемоги, не бридують жодними засобами, навіть використовують російських іміджмейкерів. А це суперечить закону про вибори Президента. Одного з таких уже розкрили і вислали з країни.

— Ідеться про Полякова Льва Дмитровича, генерального директора Центру політичної реклами «Нікколо—медіа», — повідомив кореспонденту «ГУ» начальник прес-центру СБУ Анатолій Сахно. — Проте він сам виїхав з України за день до того, як йому заборонили в'їзд у нашу країну.

— І що інкримінують панові Полякову?

— Втручання у внутрішні справи України. У повідомленні, яке ми передали для розповсюдження ЗМІ, сказано, що він був одним із іміджмейкерів, котрі працювали на штаб «канівської четвірки».

— А що мається на увазі під поняттям «штаб «канівської четвірки»? Адже такого нема, є штаби окремих кандидатів.

— Ми не самі пишемо такі повідомлення. Що передали, те й повідомили.

Зрозуміло, до таких компетентних органів, як СБУ, у газети довіра повна. Проте ми вирішили дізнатися про Льва Полякова трохи більше. І, природно, звернулися в Посольство РФ в Україні. Прес-секретар посольства Марина Бірюкова повідомила, що ні посольство, ні консульство жодної інформації щодо цього не має. «Ми дещо чули з українських ЗМІ, але якби необхідне в такому випадку повідомлення надійшло до консульства Росії, його було б зафіксовано».

Ця ниточка обірвалася, але ж клубочок великий, розкручувати його можна довго. Зрозуміло, було б добре зателефонувати в «штаб «канівської четвірки» й одразу отримати всю інформацію. Але оскільки такого немає, довелося телефонувати всім по черзі.

«Це чергова провокація, — цілком однозначно заявила представник кандидата Олександра Мороза при виборкомі, секретар політради СПУ Галина Гармаш. —Жодного іноземного іміджмейкера я в очі не бачила. І навіть українського. У нас їх просто немає. До виборів залишився ще тиждень. Я думаю, що в арсеналі опонентів ще багато таких сенсацій. На кожен день вистачить. А за три дні до виборів, передбачаю, буде ще яка-небудь велика провокація».

Прес-секретар штабу Євгена Марчука Анатолій Мураховський оцінив іміджмейкерський скандал майже тими самими словами: «Нова дурниця, вигадана, шоб дискредитувати виборчу кампанію Євгена Марчука. Дуже доречно пригадати прислів'я «на злодії шапка горить». Іноземних іміджмейкерів у штабі ніколи не було, немає і не буде. Виборчу кампанію ми розробляємо з урахуванням специфіки нашої держави. Інакше вона призвела б до провалу. Російські іміджмейкери принесли в Україну агресивні, «геббельсівські технології». Ось знову надійшло повідомлення, що випущено новий фальшивий номер «Сільських вістей».

Не зустрічали іноземних іміджмейкерів і у виборчому штабі Олександра Ткаченка. «Навпаки, ми знаємо, що російські фахівці, майже 40 осіб, активно задіяні у виборчій кампанії найсановнішого кандидата, —повідомив прес-секретар виборчого штабу Ткаченка Анатолій Краслянський. — Перша група працювала в одному із санаторіїв у Кончі-Заспі. Зараз приїхала друга. Як сказав Євген Марчук, приїхали вже не теоретики, а терористи, що навіть уміють створювати терористичні ситуації. Але оскільки ця інформація вже набула розголосу, видно, зараз комусь дуже вигідно змінити акценти, повернути її в інше русло і відволікти увагу.

Уперше чую і про цього Полякова. Що він за людина, вигадане це прізвище чи ні? Можливо, і є такий бізнесмен, але де хоч один факт, який доводить його причетність до «канівської четвірки»? З таким самим успіхом можна назвати Іванова, Петрова, Сидорова...».

Дуже хотілося б знати, що думає з приводу скандалу сам Лев Поляков. Але з ним зв'язатися не вдалося. Загубився десь на просторах Росії. А може, просто перейнятий своїми справами, котрі, напевно, дуже мало пов'язані з нашою виборчою кампанією.

Наталя ОНИЩУК.

Перевірити інформацію щодо причетності російських рекламних агентств до виборчої кампанії в Україні практично неможливо. Це — комерційна таємниця, і розрахунки, як правило, йдуть чорною готівкою. Щодо ж до заборони на в'їзд до України громадянина Полякова, то чиновник департаменту інформації МЗС Росії повідомив, що жодна інформація каналами МЗС не проходила. На його думку, це зроблено незаконно, оскільки сьогодні чинна угода між Україною і Росією про безвізовий перетин кордону. У міжнародній практиці лише тоді, коли влада однієї держави оголошує громадянина іншої країни персоною нон грата, він не має права в'їздити на територію цієї держави.

У посольстві України в Москві взагалі відмовилися дати коментар, посилаючись на те, що вони жодної інформації не отримували.

Світлана ФІЛІМОНОВА.
Москва.

Вибори та регіони: у пошуках конструктивізму

(Початок на 1-й стор.).

Пояснення авторської позиції

Ці висловлювання Голови Верховної Ради України і Президента України були зроблені практично водночас. Своєю суперечливістю вони з граничною точністю відображають позицію та оцінку стану справ в Україні двох кандидатів у Президенти України.

Як у дзеркалі відбиваються зазначені суперечності в позиціях керівників українських регіонів. Тотальне зупинення виробництва, масові злидні, безробіття, невиплати мізерних зарплат і пенсій сприймаються багатьма громадянами нашої країни вже як не залежна ні від чого неминучість. **Водночас з екранів куплених українськими олігархами телеканалів не сходять клінічно радісні репортажі на тему «Життя стало кращим, жити стало веселіше!».**

Справді, олігархам жити стало краще, проте, наприклад, переважна більшість пенсіонерів змушена шукати шматок хліба на смітниках. Кожний виборець України на основі власного досвіду, стану справ у конкретному регіоні може переконатися, хто має рацію у своїх висловлюваннях і хто відбиває настрій більшості народу — О. Ткаченко чи Л. Кучма. Долю президентських виборів, безумовно, визначить позиція виборців конкретних областей України.

По-своєму реагують на те, що відбувається, регіональні керівники. Одні вперто й наполегливо намагаються бодай якось поліпшити становище місцевих виробництв, створюють дієздатні команди управлінців, сприяють знаходженню місцевих ресурсів для запуску підприємств і збуту їхньої продукції. Другі зайняті іншим, зокрема вираженням вірнопідданських почуттів вищим посадовим особам. Треті вперто й наполегливо намагаються зняти з себе будь-яку відповідальність за економічний розвал, що відбувається і поглиблюється у керованій ними області.

Особливості Луганської області в статистичному вираженні

До регіонів із найскладнішою соціально-економічною ситуацією, безумовно, належить Луганська область.

Із 623 промислових підприємств Луганщини до осені нинішнього року скоротили виробництво двісті двадцять три, що становить 35,8% до їх загальної кількості. Уражено вірусом спаду єдине підприємство газової галузі. З трьох підприємств із виробництва скла зберегло обсяги випуску лише одне. Тільки 64,1% задіяного потенціалу промисловості будівельних матеріалів змогло встояти проти спаду. За гострої нестачі житла, особливо для молоді, за вісім місяців нинішнього року введено в експлуатацію підприємствами всіх форм власності загальної площі житлових будинків на 34,9% менше, ніж торік. У сфері електроенергетики скоротили обсяги виробництва порівняно з попереднім місяцем 64,3% підприємств.

Вражаючий стан справ у вугледобувній галузі. До осені цього року 51,3% шахт (58 із 113) скоротили видобуток вугілля порівняно з весняними показниками. Це вже може призвести до трагедії в осінньо-зимовий період. Поглиблюється загроза національної катастрофи внаслідок масового зупинення електростанцій, нестачі палива для металургії та побутових потреб населення України.

Найістотнішим з точки зору перспектив, а точніше — їх відсутності, є прогресуюче зношення основних виробничих фондів. Капітальні вкладення підприємств усіх форм власності порівняно з січнем—серпнем минулого року скоротилися на 34,9%. Усе це веде до незворотності зростання безробіття, бо безповоротно втрачаються робочі місця.

Катастрофічна ситуація склалася зі збутом вугілля та іншої продукції. Наприклад, підприємства Краснодона. У січні—червні 1999 року на них було вироблено продукції на суму 113 мільйонів 368,9 тис. гривень (у діючих оптових цінах підприємств). Реалізувати вдалося продукції (робіт, послуг) лише на суму 99 мільйонів 295,7 тис. гривень. Але навіть не це головне. З цієї кількості оплачено в грошовій формі товарів, робіт і послуг лише на суму 23 мільйони 779,9 тис. гривень. Решту реалізовано за бартером.

Ознайомлення зі збутом вугілля посилює враження непередбачуваності подальшого стану справ у національній економіці загалом. Адже вплив ситуації на вуглевидобувних шахтах відчуває кожний громадянин України. Показово, що до осені вугільна галузь Луганської області зуміла реалізувати своєї продукції на суму 650 мільйонів 410,6 тис. гривень. Проте за умов постійного попиту на вугілля збути вдалося лише 95,4% товарної продукції. Це свідчить про відсутність купівельних можливостей у тих, кому вкрай потрібні енергетичні ресурси та сировина. Але ще більше вражає співвідношення між бартером і грошовою формою оплати, що становить 405 мільйонів 493,5 тис. гривень до 94 мільйонів 763,6 тис. гривень. Результат негативний — шахтарі знову не отримали зароблені, регресники — регресних виплат, а пенсіонери — пенсій.

У зв'язку з цим у повному розумінні слова вражають спроби луганського губернатора звинуватити шахтарів в організації чергових походів на Київ з вимогами до центральної влади навести порядок у їхній галузі. Безпідставними звинуваченнями шахтарських лідерів підмінюється копітка робота регіональних і місцевих влад, спрямована на пошук шляхів подолання кризи.

Про важливість знань

То чому економіка України опинилася у такій глибокій кризі? З точки зору автора, різко повернувши у бік побудови «розвиненого капіталізму», вище українське керівництво ідеалізувало можливості капіталізму, вважає їх прийнятними для нас. Буквально всі його дії копіювалися на регіональному рівні.

До чого це призвело, ми з вами сьогодні бачимо. А річ у тім, що непомітними залишилися такі явища та чинники:

— за всієї очевидності стратегічної єдності економічної системи капіталізму вона істотно відрізняється в Німеччині та США, Мексиці та Бразилії;

— щодо держав із так званою соціальною домінантою, то й тут стверджувати про тотальний збіг стратегій не доводиться. Скажімо, Швеція та Австрія, за помітної зовнішньої схожості системних характеристик, мають різні рівні та пропорції приватної власності на засоби виробництва і державного втручання в процес розподілу;

— водночас популярний серед частини українського населення китайський варіант реформування із збереженням верховної ролі Компартії важко назвати в чистому вигляді соціалізованим. Адже його ключовим змістом є саме поєднання різних форм власності з ефективним державним регулюванням і контролем;

— у більшості розвинених і тих, що реально розвиваються, країн світу регіонам надано величезні економічні повноваження.

Отож вважаємо помилкою спроби українських експертів і дослідників зі спрощених позицій підходити до проблеми використання зарубіжного досвіду. Ті, хто говорить про адаптивність, скажімо, китайської або чилійської моделі, перебувають у нашій країні по різні сторони барикад. А для нас очевидним є висновок про те, що в кожному з указаних, по суті справді протилежних, варіантів економічних реформ можна знайти такі, що більше відповідають українській кризовій ситуації. Важливо дотриматися принципу їх відповідності соціальній та віковій стратифікації суспільства, національним традиціям і психології, політичному досвіду та світоглядним позиціям.

Сповна диференційованим має бути підхід до шляхів і форм відновлення та реформування економіки в різних українських регіонах.

Загальний курс державної влади може бути реалізований лише за умови застосування різноманітних форм його реалізації залежно від історичних традицій конкретної області чи економічного регіону. Успіх неможливий, якщо губернатори, скажімо, Буковини, Поділля, Херсонщини та Донбасу копіюватимуть одне одного або сліпо виконуватимуть вказівки з центру.

І ще про одну ілюзію. По-людськи розуміючи прагнення дуже багатьох українських політиків ставити в приклад соціально-економічні показники індустріально розвинених країн, ми не повинні забувати про один істотний момент. Розквіту розвинених країн досягнуто багато в чому завдяки прихованим формам експлуатації решти частини світу. Світ, тим часом, дуже складний і неоднозначний. Міркуйте самі. На початку останнього десятиріччя нинішнього століття спостерігалася така картина:

— з кожних чотирьох дорослих землян один не вміє читати й писати;

— більш як два мільярди людей страждають від недоїдання та голодного існування;

— у країнах надто популярної у нас Східної Азії на початку нинішнього десятиліття бідними вважалися 49% громадян, а в Центральній Африці їх кількість перевершила 50-відсоткову позначку;

— дитяча смертність в африканських країнах цього періоду досягла ста на кожні тисячу немовлят;

— 1991 року внаслідок нездійснення вакцинації від різних, забутих у розвиненому світі хвороб, померло 2,5 мільйона дітей.

Зазначу, що нестерпні умови життя на Луганщині призвели до збільшення смертності в області за вісім місяців цього року на 7,2% за одночасного скорочення народжуваності на 11,7% порівняно з аналогічним періодом 1998 року. Ці страшні цифри доводять головне — при нинішній виконавчій владі в нас, у Луганській області, вже побудовано капіталізм по-африканськи в гіршому розумінні. Не кращий стан справ і загалом по Україні — за останні роки населення України зменшилося більш як на два мільйони.

Багато в чому причиною такої ситуації є небажання або невміння регіональної влади запозичувати та впроваджувати передовий економічний досвід боротьби з кризою і навіть сліпе наслідування методів економічної політики, що не виправдали себе.

Термін «соціально орієнтована ринкова економіка» перестав бути набором слів. Це реальна практика навіть нинішніх західноєвропейських і північноамериканських держав, відомих прихильністю до ідей вільного ринку. Буквально нав'язуючи нам «лібералізацію», «приватизацію» і «бюджетну рівновагу», самі уряди вищеназваних країн часто діють відповідно до реалій, постійно змінюють не тільки тактику, а й стратегію економічного розвитку. Як демонстрацію такої поведінки наведу дії президента «найринковішої» країни світу Б. Клінтона, який упродовж усіх шести років перебування в Білому домі заявляв про верховенство розв'язання широкого кола соціальних проблем американського суспільства.

Щоб не винаходити колесо, нам треба ще і ще раз озирнутися довкола в пошуках придатного для нас зарубіжного досвіду. Разом із тим, не можна заперечувати національний досвід і регіональні особливості. В будь-якому разі потрібні економічні знання. Сповна це стосується й обласних керівників.

Від знань — до дій

Зупинюся тут лише на одному аспекті свого бачення конструктивних варіантів.

У всьому світі відповідальні за загальнодержавну та регіональну економічну політику лідери за кризових умов завжди ставлять перед собою завдання подолання кризи неплатежів або порушення платіжних потоків.

Звинувачуючи виробника в невдоволенні ситуацією на цій ниві економічного життя, традиційно діюча влада посилювала суспільну дестабілізацію, нагнітала невдоволення мас. Фінансове посередництво, що переважно реалізовувалося за участі банківської сфери, завжди і скрізь розглядається як важливий засіб розвитку країни і регіонів. Але воно має бути і важливим засобом стимулювання виробництва. Щоб повернути посередництво в цьому напрямі, потрібні серйозні зусилля кваліфікованих професіоналів. Коли таких відсунуто на задній план або просто позбавлено участі в розробці та прийнятті рішень, криза може перетворитися на катастрофу.

Зв'язок між рівнем налагодженості грошових потоків, виробництвом і збутом продукції, з одного боку, і розв'язанням усього комплексу соціально-економічних проблем, з другого — очевидна будь-якому керівникові, бодай трохи знайомому з азами економічної думки. Якщо ці проблеми влада не розв'язує, можуть бути дві основні причини або форми пояснення — некомпетентність і/або специфічна зацікавленість у збереженні наявного перебігу подій. Застосування керівниками виправдувальної риторики з елементами популізму та критиканства тільки підтверджує цей двоєдиний висновок.

Тут закономірним видається одвічне запитання: чим замінити популізм і критиканство?

Маючи на увазі першу з названих причин — некомпетентність, наведу кілька максимально конкретних зауважень і пропозицій.

Перше. Подолання кризи у виробництві та цілісній фінансово-економічній сфері можливе лише за умови адекватної системної послідовної економічної політики влади, у тому числі регіональної. Будучи відповідальними політиками, вони зобов'язані забезпечити здійснення належного державного контролю над тим, що відбувається в різних ланках такого ланцюга: **«фінансування виробництва (кредитування) — виробництво — збут — оплата виробникові — повернення кредитів — сплата податків усіма учасниками — соціальні виплати — капіталовкладення у розвиток виробництва».** Порушення в одній із ланок здатне зруйнувати весь процес. **Відмова управлінського апарату від державного впливу на ситуацію сприяє безконтрольності й зрештою приводить економіку до цілковитого хаосу.**

Друге. Для розв'язання платіжної проблеми, що особливо боляче б'є по шахтарям Луганщини та їхнім сім'ям, недостатньо буває адекватної економічної політики та ефективного нагляду за платіжними потоками, діями торговельних і фінансових посередників. Необхідні спеціальні зусилля, спрямовані на подолання завалів у так званих паралельних сферах. **До них належать уміння лідера: створити патріотичну команду професіоналів; налагодити кооперативні відносини між владою, профспілками, приватними підприємцями, керівниками державних підприємств, працівниками всіх рівнів, максимально уникаючи заміни конструктивної творчої праці пошуком «ворогів народу» як виправдань власних помилок.**

Третє. Витоки платіжної кризи як однієї з основних причин і форм вияву спаду виробництва завжди — у самозаспокоєнні та захопленні власним потенціалом, в українських умовах уже традиційно супроводжуваних верховенством посередника над виробником. Для державного і регіонального лідера ключовою стає функція сприяння налагодженню процесу зацікавлених капіталовкладень і створення максимально сприятливого середовища для інвесторів. **Спекулятивні операції посередників після певного етапу збільшення завжди здатні до самознищення, особливо якщо ними підміняються або знищуються інші форми економічної діяльності. За цим, як стверджував відомий економіст Гелбрайт, приховано «похмуре обличчя катастрофи».**

Четверте. Домінування посередницьких спекуляцій провокує спад вартості банківських активів і загальне погіршення фінансової ситуації кредиторів. Відсутність кредитів прямо негативно впливає на виробництво, за чим настає соціальний протест. Пояснити таку ситуацію можна тільки попередніми прорахунками в діях владних структур. **Простіше кажучи, винен не шахтар, який часом працює в жахливих умовах і вимагає вчасної і повної виплати за видобуте вугілля, а політик, який не забезпечив раціонального взаємозв'язку між виробництвом і збутом.**

П'яте. В усіх випадках потрібні ефективний контроль і регулювання з боку держави та її регіональних представників. Ці методи передусім мають бути спрямовані на захист користувачів фінансових коштів (кредитів чи інвестицій) за одночасного забезпечення політичними методами мінімального ризику для кредиторів та інвесторів.

І, нарешті, **потрібна відповідальність і звітність керівників усіх рівнів і масштабів перед громадянами країни або регіону.**

Висновок

Звісно, описане — лише добре продумана схема. Реалізувати її можуть тільки політики, котрі володіють відповідними професіональними знаннями і досвідом дій. Ясно й те, що одним тільки фактом надання ясності та конструктивізму економічної політики держави внаслідок президентських виборів 1999 року дуже важко буде розв'язувати проблеми, що нагромадилися. Важливо враховувати, що перебіг подій у різних регіонах країни диференційовано за формами і конкретними виявами. У зв'язку з цим очевидним видається те, що наступному Президентові України доведеться відразу розпочати розв'язання проблем регіонального управління, в тому числі кадрових.

Валерій КОЛОМОЙЦЕВ,
народний депутат України,
доктор економічних наук, професор.

Потрібна звітність керівників перед громадянами країни або регіону

У номер

На здобуття Державної премії України

А у нас в квартирі газ...

Тема енергетичної безпеки давно набила оскому пересічному українському громадянинові. Однак нічого не вдієш - за 8 років незалежності державні мужі так і не домоглися розв'язання цієї проблеми. А вона полягає не тільки у диверсифікації джерел паливно-енергетичних ресурсів, а й у їх раціональному споживанні. І в цьому нічого дивного: на жаль, Україна не може забезпечити себе енергоносіями у повному обсязі.

Споживаємо більше, ніж виробляємо

Фахівці вважають, що власний паливно-енергетичний комплекс виробляє ресурсів менше половини від потреби. А за рівнем споживання наша держава може бути прирівнена до таких промислово розвинених країн, як Франція та Велика Британія. Навіть за умов стагнації виробництва нині щорічно споживається близько 210 мільйонів тонн умовного палива та 172,2 мільярда кіловат-годин електроенергії. Для порівняння: у 1990 році ці показники відповідно становили 353 млн. т у. п. та 270,7 млрд. кВт-годин. А виробництво за цей час скоротилося майже на дві третини.

Енергія летить в трубу

Поряд з цим ефективність використання паливно-енергетичних ресурсів у промисловій та соціальній сфері до непристойності низька. Питомі витрати палива та енергії у нашій країні більш як утричі перевищують аналогічні показники промислово розвинених країн Західної Європи та США. Офіційні показники енергоємності валового внутрішнього продукту через дію цілої низки чинників у нас перевищують відповідні показники згаданих країн у 7-8 разів.

Учені знають, як зекономити

Цю проблему, схоже, вдалося розв'язати колективу науковців, які не тільки розробили, а й запровадили наукові основи підвищення енергетичної ефективності у системах управління постачання та використання електроенергії, природного газу та тепла. Такі системи вже діють на 80 підприємствах різних галузей. Економічний ефект від їх запровадження становить 37 мільйонів гривень. Отож запровадження розробки в народногосподарському комплексі дає змогу в короткі терміни заощадити від 42 до 48 відсотків обсягів споживання паливно-енергетичних ресурсів.

Не дивно, що цю роботу знаних науковців Михайла Кулика, Миколи Гнідого, Бориса Костюковського, Зиновія Буця, Анатолія Врублевського, Віктора Гінайла, Михайла Ковалка та деяких інших фахівців висунуто на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки за 1999 рік. Вона заслуговує на таку високу оцінку, адже дозволяє сподіватися на те, що Україні рано чи пізно вдасться позбутися енергетичної залежності від інших держав.

✔ Фотофакт

Чемпіон світу Віталій Кличко допомагає встановити хрест на території військового ліцею (м. Боярка Київської області), де планують збудувати церкву для учнів ліцею.

Фото Михайла МАРКІВА. (УНІАН).

Законотворенню — чітку систему

Актуально

За час, що минув після проголошення в серпні 1991 року незалежності України і особливо після прийняття Конституції, триває й посилюється діяльність Верховної Ради з напрацювання законодавства з метою послідовного формування громадянського суспільства і становлення демократичної, соціальної і правової держави. Вже ухвалено значну кількість законодавчих актів, спрямованих на регулювання найважливіших сфер життя. Поступово оновлюється вся система права, зростає його демократична та соціальна орієнтація.

Докладніше про програму розповідає перший заступник керівника секретаріату Верховної Ради Леонід ШАРАЄВ.

— Навряд чи треба когось переконувати, що визначальною умовою виходу зі всеохоплюючої кризи, яка спіткала нас, є добре організоване, планомірне здійснення правової реформи. Саме вона на базі Конституції здатна забезпечити формування ефективної ринкової економіки, реалізацію конституційних прав громадян, побудову соціально справедливої держави, взагалі — верховенство права. А поступовість, еволюційний, поетапний шлях перетворень, звичайно ж, потребує скоординованих, науково обгрунтованих дій. Метою нашої програми є планова організація законотворчого процесу. Вона, сподіваємось, допоможе забезпечувати послідовність підготовки, розгляду й прийняття законів, узгодженість зусиль суб'єктів права законодавчої ініціативи. А крім того — залучення до роботи над законодавчими актами відповідних наукових установ, громадських організацій, використання в цьому наукових досліджень.

— У чому, згідно з програмою, полягають основні завдання розвитку законодавства?

— Якщо коротко, то — у визначенні пріоритетних його напрямів. А отже, у правовому забезпеченні перспективних економічних, політичних, соціальних та інших програм розвитку суспільства, у створенні нових та оновленні існуючих галузей і структур національного права. Нам треба відмовитися від появи проектів законодавчих актів як результату суб'єктивного сприйняття тих чи інших процесів у суспільстві.

— В яку конкретику це виливається, якщо вести мову, наприклад, про політичні та державно-правові питання?

— Тут, як і в інших аспектах, — цілий комплекс проблем. У Конституції основні правові норми встановлено в загальному вигляді. А їх належна реалізація потребує спеціальних законів. Наприклад, становлення і розвиток демократії передбачають, насамперед, більш досконалий механізм здійснення парламентом конституційних функцій: представницької, законодавчої, установчої, контрольної, бюджетної. Поки що обмеженими залишаються, наприклад, повноваження Верховної Ради щодо призначення і звільнення вищих посадових осіб в уряді. А реалії життя показують, що це не на користь загальнонаціональним інтересам, коли, скажімо, вищі управлінці лише призначаються Верховною Радою (за поданням Президента), а звільнити їх вона не має права.

Потребує оновлення законодавство про статус народних депутатів України. Закон з цього питання, прийнятий у 1992 році, навіть з наступними змінами та доповненнями, не узгоджується з виборчими законодавчими актами.

А головне — процес реалізації Конституції засвідчив і засвідчує необхідність удосконалення і самого Основного Закону держави. Це стосується норм щодо кола суб'єктів законодавчої ініціативи (стаття 93), тлумачення парламентом ним же прийнятих правових актів, механізму накладення Президентом вето на прийняті Верховною Радою закони (стаття 94). Немало колізій виникло і в зв'язку з делегуванням Президентові парламентських повноважень з неврегульованих економічних питань. Терміни дії так званого указного права завершились, а проблеми, як і після дії «декретного» права, залишаються. Зокрема, ще й до сьогодні у нас повністю чи частково діє 35 декретів Кабінету Міністрів України, виданих у 1992—1993 роках. Але до них Верховна Рада може вносити необхідні зміни чи скасовувати. Щодо указів, які вступили в дію і не врегульовані законами (їх 45), таких змін Верховна Рада вносити не може. Потрібен відповідний закон, а він, як відомо, одним розчерком пера у стінах парламенту не з'являється.

Не забуваймо, що Конституцію було прийнято в 1996 році. А до того і державне управління, і наше суспільне життя регулювалось або старими (ще радянськими), або прийнятими без належної системи новими законодавчими актами, від яких, звичайно, не можна сподіватись відповідності новій Конституції держави.

Тому колізія трапилась навіть із правовим статусом Президента. За Основним Законом, він — тільки глава держави. Відповідно до статті 102 посідає особливе місце в системі органів державної влади, безпосередньо не належить до жодної владної гілки. У зв'язку з цим більшість норм чинного законодавства з цього питання увійшла в суперечність з Конституцією. Отож, назріла потреба підготувати нові або відкоригувати діючі закони «Про Президента України», «Про вибори Президента України».

З тих самих причин постає необхідність чіткого правового врегулювання діяльності Кабінету Міністрів, органів державної влади на місцях. А далі, зрозуміло, і механізму здійснення народовладдя (референдумів та виборів), правозахисної системи — усього комплексу правовідносин громадянина і держави.

— Зрозуміло, що державно-правова реформа має на меті сприяти господарським перетворенням, створити систему норм, які регулювали б отой стихійний вибух економічної свободи, що виник у часи зламу адміністративного управління. Завдання ж законодавства й у тому, щоб швидше сформувати багатоукладну економіку, скориставшись кращими набутками світової цивілізації?..

— Головне тут вбачається в тому, щоб раціонально узгодити національне законодавство в цій сфері з прийнятними для нас системами міжнародного рівня. Початок покладено: ще 1994 року ми, як відомо, ратифікували Угоду про партнерство і співробітництво з європейським співтовариством і державами, що входять до нього. Тепер справа за тим, щоб, удосконалюючи раніше прийняті та приймаючи нові законодавчі акти з цього питання, приводити їх, де треба, у відповідність зі спорідненими правовими актами країн Ради Європи. Тут попереду — величезний масив роботи. За браком часу і місця згадаю лише деякі з найважливіших проблем.

Не визначеними у вітчизняному законодавстві поки що лишаються:

— місце державної власності та здійснення права на неї;

— відповідальність державних підприємств за своїми зобов'язаннями;

— порядок реалізації права державної і комунальної власності стосовно майна, яке закріплене за відповідними підприємствами чи установами як самостійними юридичними особами.

Нагального нормативного забезпечення потребує реалізація заходів щодо прискорення земельної реформи, патентного регулювання, порядку захисту інтелектуальної власності, проблема державної реєстрації права власності на певні види майна (насамперед, нерухомість) і таке інше.

Зазначені прогалини мають бути усунені з прийняттям нового закону «Про власність» та нового Цивільного кодексу, проекти яких уже готуються до розгляду.

Окремо скажу про найзлободенніше — питання приватизації державного майна. На початковому етапі, на жаль, було взято орієнтир на викуп майна колективами акціонерів, що не завжди відповідало забезпеченню рівності прав громадян. Як наслідок —знецінення майнових сертифікатів, безліч усіляких порушень, шахрайство і злочини. Не було враховано специфіку роздержавлення великих промислових комплексів, стратегічно важливих об'єктів, що призвело до розриву усталених господарських зв'язків, зашкодило загальнонаціональним інтересам.

Незважаючи на те, що вже напрацьовано величезну кількість законодавчих актів з питань економіки, постійно триває їх удосконалення (вносяться зміни і доповнення).

Безліч неврегульованих проблем маємо зі статусом господарських структур (концернів, компаній, консорціумів, асоціацій, спілок), зі специфікою діяльності науково-технічних, освітніх установ, організацій і підприємств, їх реєстрацією та ліцензуванням. Сподіватись, що досвід, практика самі розставлять усе на свої місця, було б безпідставним з боку органів влади. Ринковий механізм ніколи і ніде не був системою, що не потребувала державного регулювання. Однак у нашому чинному законодавстві досі немає навіть однозначного підходу до меж втручання держави в господарську діяльність. Нерідко для оперативності вирішення питань все віддається на відкуп Кабінетові Міністрів України. А потім маємо проблеми дерегулювання.

Так само, як і в сфері фінансових відносин (податкової, бюджетної, грошово-кредитної, банківської систем). Тут особливо впадає в око неузгодженість з конституційними вимогами. За Основним Законом система оподаткування, податків і зборів встановлюється виключно законодавчими актами. А в нас у цій сфері ще діють десятки не лише урядових декретів, а й постанов, указів Президента, підвідомчих нормативних актів. Отож, нагальними є розробка й прийняття Податкового та Бюджетного кодексів.

До цього часу відсутні також закони щодо валютного регулювання та грошової системи. Серед невідкладних має бути прийнято закон про державний борг, про іноземні кредити та державні гарантії їх забезпечення тощо.

Безпосередньо з проблемами економіко-правового регулювання пов'язані, як відомо, питання охорони навколишнього природного середовища. Вони регламентуються чинним законом «Про охорону навколишнього природного середовища», іншими відповідними йому законами про природно-заповідний фонд, про тваринний світ, про охорону атмосферного повітря, про екологічну експертизу, а також Земельним, Водним, Лісовим кодексами, Кодексом про надра. Та, на жаль, і тут не без прогалин. Адже має йтись про повне правове поле, здатне забезпечувати максимальне врегулювання відносин, що виникають у сфері екологічної та радіаційної безпеки. Прийнята програма зобов'язує нас досягти такого рівня.

— Але ж найвідчутніша кожному з нас сфера — соціальна.

— Незважаючи на прийняття рамкового закону «Про прожитковий мінімум», питання величини його вартості залишається одним з найнагальніших і найпекучіших. Так само, як і реформування пенсійної системи

(Закінчення на 12-й стор.).

250 законопроектів має розглянути Верховна Рада

Наталія Вітренко: «Дефолт! Обов'язково дефолт!»

Актуально

Нещодавно Президент України Леонід Кучма, виступаючи перед бізнесменами, заявив, що він усе зробить, щоб Україна на початку наступного року уникла дефолту. І додав, що уряд займається проблемою обслуговування зовнішніх боргових зобов'язань держави і перед МВФ та Світовим банком, і перед Росією та Туркменистаном. Це справді — проблема, бо в першому кварталі 2000-го Україна має сплатити з держбюджету близько 5 млрд. доларів.

Так чи інакше, але проблемою відвернення дефолту й оголошення України банкрутом опікуються й інші кандидати в Президенти. Та є серед них і Наталія Вітренко, для якої ця проблема, здається, вже розв'язана. Разом зі своїм соратником народним депутатом України Володимиром Марченком пані Вітренко поділилася своїм баченням дефолту з кореспондентом «ГУ».

— Наталіє Михайлівно, на вашу думку, Україні обов'язково доведеться виплачувати 5 мільярдів доларів з будь-яким Президентом?

Н. Вітренко: — Обов'язково! Обов'язково. Я просто не вірю в те, що нам можуть подарувати ці гроші. У МВФ немає такої практики: якщо він не дарує Південній Кореї, то чому має дарувати Україні? Логіки тут нема. Мало того, їх дуже цікавить наша земля, дуже цікавлять ті наші заводи, підприємства, які ще залишилися на плаву, зокрема, система «Укртелеком». І вони все сильніше затягують удавку, щоб ми поступилися й цим. Адже вони розраховують на те, що Україну вже поставлено на коліна; насувається холодна зима, голод. І вони кажуть: узагалі нічого не дамо.

Я вважаю, що це трагедія для країни — втрата нашого національного багатства. Тому я вважаю, що треба оголошувати дефолт, тобто говорити, що ми розриваємо зв'язки і заморожуємо борги на три роки, виходимо з кризи і тоді починаємо платити.

— Тобто ви вважаєте, що тиск на Кучму буде з однією вимогою: поглибити реформи в його виконанні?

Н. Вітренко: — Звичайно! Безумовно. Адже й Кучма не відмовляється. Він каже, що йтиме цим шляхом, нічого не змінюватиме, бо стратегічний курс його — правильний.

В. Марченко: — А я вважаю, що МВФ узагалі веде до перемоги угодного собі політика. А невгодною для МВФ є тільки Наталія Вітренко. Адже тільки у неї в програмі є вимога розірвати всі зв'язки з МВФ — як умова виведення країни з кризи. Навіть Олександр Ткаченко в одному інтерв'ю сказав, що він знайде кошти і виплачуватиме борги. Ніхто з наших конкурентів: ні Мороз, ні Марчук, ні будь-хто інший, — не заявляють, що вони заморозять борги. І я вважаю, що така позиція Вітренко — це ще одна причина того, що на неї скоєно замах. Я не стверджую, що за ним стоїть МВФ та інші міжнародні фінансові структури, але вони ведуть своїх політиків, з якими можна домовитися. А Наталія Вітренко пропонує рятувати країну. Адже Україна є сьогодні донором Заходу, який через долар експлуатує нашу дешеву робочу силу і скуповує країну.

Від автора. З цих слів самі по собі випливають кілька висновків. По-перше, кандидат у Президенти Н. Вітренко справді відрізняється від 14 своїх суперників у питанні дефолту. І говорить про це відкрито.

По-друге, хоче чи не хоче цього сама пані Вітренко, але як «активний антизахідник» і «антиреформатор» вона чудово вписується в розроблену президентськими штабами схему боротьби «Леонід Кучма — проти червоного реваншизму». І саме тому «кандидатові № 1» і найвигідніше «розкручування» Н. Вітренко як найбажанішого свого суперника в другому турі. Надія і розрахунок тільки на те, що відвертість пані Вітренко розполохає її електорат, бізнесові кола України і Заходу. Це об'єктивний чинник, а не спроба когось образити.

І, зрештою, по-третє, до проблеми дефолту не можна ставитися легковажно. І в разі оголошення дефолту, і в разі відвернення його ціною кабальних поступок під час отримання нових західних кредитів Україна втрачатиме частину свого економічного, а затим і політичного суверенітету. На думку економічно слабкого партнера сильніші зважають мало. Якщо взагалі зважають...

Підготував Володимир СКАЧКО.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

У телекомунікаціях кожного дня слід вигадувати велосипед. Але при цьому не треба ставити палиці в колеса

Новітні інформаційні технології — це той важіль, який перевернув сьогодні весь світ. Тому і не дивно, що найбільш перспективні підприємства цієї галузі постійно привертають до себе увагу і широкої громадськості, і представників фінансово-політичних кіл.

Сучасний стан телекомунікаційних справ України не є винятком з цього правила. Індустрія вітчизняного зв'язку, безумовно, відчуває на собі тягар складної соціально-економічної ситуації в країні та потерпає від правової неврегульованості. Однак реалії сучасних українських телекомунікацій не дають підстав вважати ці процеси безнадійними. Висока динаміка розвитку та наукоємність галузі вимагають для успішного її поступу щонайменше двох речей: висококопрофесійного управління та значних капіталовкладень. Перша складова з приходом у Держкомзв'язку та інформатизації команди Олега Шевчука сьогодні є. Другу частину в змозі забезпечити лише діяльність потужних інвесторів та приватизація підприємств галузі. Звичайно, дуже хотілось би, щоб роль таких інвесторів виконав український капітал. Однак об'єктивно потрібно визнати, що кошти, необхідні для проведення такого масштабу робіт у галузі, неможливо відшукати в державі, гроші повинні прийти ззовні. Отож може постати питання і про зміну власника. Цього не потрібно боятися, прикриваючись патріотичними лозунгами: міжнародний капітал може і повинен працювати на нашу користь. Так робиться у всьому цивілізованому світі: фінанси нехтують політичними системами й географічними кордонами.

Крім вищезазначеного, слід визнати і той факт, що динамічні методи господарювання, які впроваджуються сьогодні комерційними підприємствами у вітчизняній галузі зв'язку, якісно відрізняються від незграбної бюрократичної машини державних монополістів.

Яскравими доказами цього твердження можуть слугувати звіти таких операторів на українському ринку зв'язку, як «Утел», УМЗ та інші. До речі, контрольним пакетом акцій — 51% — у цих компаніях володіє держава.

Останнім часом з подачі деяких періодичних видань виникла досить дивна ситуація: успішна діяльність цих підприємств ставиться за провину (!) нинішньому керівництву Держкомзв'язку. Людей, які щоденно шукають шляхи розв'язання нагальних проблем галузі, звинувачують у невирішенні соціальних проблем суспільства (і це при тому, що галузь є одним з найбільших платників державного бюджету!). Безумовно, до діяльності низки СП є певні зауваження, але, наскільки мені відомо, ці робочі проблеми нинішнім керівництвом галузі розв'язуються. А претензії 7-річної давнини стосовно пільгових умов діяльності спільних підприємств на ринку телекомунікацій слід сприймати лише в контексті 1992 року — дати їх заснування. До речі, ці пільги було передбачено чинним на той час українським законодавством, дія якого поширювалася на будь-яке СП з часткою іноземного капіталу, а не тільки на «Утел» чи УМЗ.

На підтвердження своїх слів вважаю за доцільне привести декілька показників того, що поява в Україні такого інвестиційного проекту, як «Утел», була і залишається правильним державним рішенням.

З появою на нашому ринку таких гігантів, як AT&T (США), Deutsche Telecom (Німеччина), KPN (Голландія) — акціонерів ЗАТ «Утел» — Україна отримала:

— інвестиції в обсязі 180 мільйонів доларів США;

— новітні технології зв'язку та засоби телекомунікацій;

— власну міжнародну станцію та міжнародний телефонний код «380» — атрибут державності та засіб інтегрування в світовий інформаційний простір;

— сучасну цифрову міжміську телефонну мережу (в кожній області України сьогодні діють новітні міжміські АТС);

— широкий асортимент якісних телекомунікаційних послуг для наших співвітчизників (бізнес-зв'язок найвищої якості, Інтернет, ISDN, послуги «800» та «900»).

Сумарний прибуток компанії за 7 років її існування становить майже 133 мільйони доларів США. Всі ці кошти було реінвестовано в подальший розвиток галузі зв'язку України, в тому числі в розбудову національної місцевої телефонної мережі, а не відправлено західним акціонерам «Утел» у вигляді дивідендів.

До державного бюджету України від бізнес-діяльності ЗАТ «Утел» з 1.07.1997-го по 1.07.1999 року надійшло платежів у вигляді податку на прибуток та ПДВ в обсязі, еквівалентному 78,2 мільйона доларів США.

Компанія «Український мобільний зв'язок» (УМЗ) має аналогічні позитивні показники свого бізнесу в Україні.

На тлі масових неплатежів до державного бюджету вищенаведені цифри виглядають не так вже й погано.

Тому претензії різних комісій щодо вищезгаданих підприємств особисто для мене є не зовсім зрозумілими.

Хотілося б відзначити ще й той факт, що в цілому галузь зв'язку в Україні далеко не в безнадійному стані: існуючі та потенційні інвестори зацікавлено спостерігають за розвитком подій, маючи на меті за сприятливих обставин вкласти кошти в її приватизацію. Згадаймо і той факт, що на українському фондовому ринку, котрий є нині свідком не найкращих часів, чи не єдиними цінними паперами, які користуються попитом, є векселі «Укртелекому».

З вищенаведених фактів виходить, що створення будь-яких комісій, в т. ч. і Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань діяльності в галузі зв'язку та інформатизації, не зовсім доцільно за наявності у Верховній Раді профільного Комітету з питань будівництва, транспорту і зв'язку. Якщо політичне завдання цієї справи полягає в тому, щоб заблокувати нормальний розвиток галузі зв'язку, тенденції якого очевидні останнім часом, то ми вже були свідками таких явищ в парламенті.

Проте «сумне» попереду. Як мені стало відомо з офіційних джерел, у тому числі і з листа генерального директора «Укртелекому» п. Л. Нетудихати, комісії використовують у не зовсім зрозумілих цілях колишні працівники Держкомзв'язку. Складається враження, що різного роду експертизи у рамках комісії — не що інше, як зведення особистих рахунків.

Я глибоко переконаний — нам потрібно консолідувати загальні зусилля народних депутатів з метою подолання кризових явищ у суспільно-економічному житті нашої країни.

Узагалі чинне законодавство недостатньо забезпечує регулювання відносин у телекомунікаційній галузі. Це, зокрема, стосується особливостей оподаткування підприємств галузі, які потребують значних обігових коштів для ефективної діяльності, поліпшення технологій тощо. Низка проектів закону «Про особливості приватизації підприємств електрозв'язку «Укртелеком», розроблена та запропонована до розгляду в тому числі й нашим Комітетом, не мала логічного завершення.

На закінчення хотів би коротко торкнутися й іншого аспекту — кадрового. Навколо постаті Олега Шевчука — голови Держкомітету зв'язку та інформатизації — точаться останнім часом різні плітки й звинувачення. Я особисто давно знайомий з цією людиною і можу авторитетно засвідчити: сумнівів щодо його професійних здібностей не мав і не маю. Є така думка, що залучення інвестицій в правовій та економічно нестабільній державі можливе не лише під державні, а й під особисті гарантії керівників галузі. Враховуючи надзвичайно тісні контакти О. Шевчука з іноземними операторами, їх високу оцінку його діяльності, цілком можлива ситуація, за якої призначення Шевчука керівником Держкомзв'язку було показником розуміння державною владою проблем галузі, іноземних операторів, необхідності привнесення в галузь нових методів роботи, європейського менеджменту.

Сьогодні Олег Шевчук зі своєю командою, незважаючи на різного роду перешкоди, продовжують готувати галузь зв'язку до приватизації, технічного переоснащення, необхідність якої, я сподіваюся, завтра стане зрозумілою всім. Процес триває. Варто лише глянути на показники діяльності галузі зв'язку та інформатизації за перше півріччя 1999 року: відкрито 3 новітні цифрові станції у Львові, Вінниці та Одесі (в останній, до речі, нині вводиться семизначна нумерація, що дасть змогу подальшого розширення місцевої мережі); відрахування до бюджету та позабюджетних фондів становить 600,2 млн. грн., у тому числі ПДВ — 261 млн. грн.; щільність номерів на 100 мешканців збільшено до 19,6.

Підсумовуючи вищевикладене, дозвольте відзначити: про кризу в галузі годі й говорити, це не відповідає дійсності. Слід лише не створювати перешкоди для тих, хто сьогодні реально працює. Це не тільки відлякує потенційних інвесторів, погіршує ділову репутацію і окремих наших керівників, і держави в цілому, а й залишає українського споживача позаду світового прогресу.

Розвиток нових технологій, задіяння України в глобальній інформаційній мережі — це та умова, виконання якої забезпечує інтеграцію нашої держави та її ділових кіл і громадян на рівних правах до світового та європейського співтовариства. А це вже політична проблема. Тож скеруймо помисли й дії в русло нормальної політики. Такої політики, яка продиктована економічними законами і розв'язує нагальні проблеми пересічного українського громадянина. А намагатися здолати економічні проблеми політичними методами — марна справа, таке історія вже бачила.

Юрій КРУК,
голова Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту і зв'язку.

Не слід створювати перешкоди тим, хто реально працює

XX століття: українські акценти

1941 — 1950

№4

Як член — за країна незал

Події сорокових років відлунюються в сучасних

Насамперед хочеться подякувати всім нашим читачам, хто надсилає листи, телефонує й ділиться своїми міркуваннями чи радить нам, як продовжувати публікації розпочатої рубрики.

Справді (й на цьому акцентують наші однодумці), чим далі ми мандруємо сторінками вітчизняної історії, тим складніше буває визначити — на які дати й події найперше звертати увагу.

Зрозуміло, що Велика Вітчизняна війна й перемога в ній над фашистськими загарбниками — подія всесвітньої ваги.

А як оцінити факт застосування США ядерної зброї у війні з Японією? З одного боку, це жахливий і жорстокий епізод другої світової війни, а з другого — це початок світового ядерного протистояння ще не так давно двох ідеологічних систем, а нині навіть важко визначити кого.

Безперечно, нам передусім цікаві ті сторінки історії, які мають безпосереднє відношення до України. От тільки читати ті сторінки тепер треба українськими очима.

1940 року Радянський Союз анексував Бессарабію. Повідомляючи про ці наміри німецького посла Шуленбурга, Молотов заявив, що Москва забирає собі й Буковину. Але німці відразу запротестували, зауваживши, що ця територія ніколи не належала Росії. Молотов обмежив радянські претензії Північною Буковиною з Чернівцями.

У результаті перегляду кордонів згідно з пактом Молотова—Ріббентропа населення СРСР збільшилося на 23 мільйони чоловік.

Тому сьогодні ці події належить бачити як такі, що сприяли і єднанню українського народу, і збиранню українських земель. Досить сказати, що населення УРСР перед війною збільшилося на 10 мільйонів чоловік.

Після другої світової війни й продиктованого Й. Сталіним розв'язання проблем кордонів між УРСР та Чехословаччиною і Польщею Україна стала чи не єдиною державою світу, яка істотно збільшила свою територію. Заради справедливості додамо — за рахунок етнічних українських земель.

10 лютого 1947 року в Парижі представник України Іван Сенін поставив свій підпис від імені уряду УРСР під мирним договором з Болгарією, Угорщиною, Румунією, Фінляндією та Італією. Цей мирний договір Україна підписала разом з США, СРСР, Великобританією та іншими державами. Згідно з ним Угорщина та Румунія визнали попередні угоди й відмовилися від будь-яких претензій на розширення своїх територій, в тому числі й на Закарпатську Україну, Північну Буковину та Дунайсько-Чорноморську низину.

Отже, як бачимо, історія являє собою міцно з'єднаний ланцюг подій. І нам якщо, можливо, й не дано радикально впливати на їхній перебіг, то оцінювати їх з точки зору національних інтересів незалежної України маємо всі права й можливості.

«За» і «проти» парадоксів радянського державотворення

(Початок на 1-й стор.).

А й справді, з одного боку, Україна — республіка —засновник Радянського Союзу, як один з фундаторів ООН після другої світової війни юридично стала суверенним держаним утворенням, а з другого — все її життя продовжувало суворо регламентуватись Кремлем.

Ось чому вступ УРСР до ООН, про який піде мова у пропонованій публікації, був архіважливим кроком у наближенні України до фактичної незалежності.

Першою спробою вивести нашу країну на міжнародні виднокола були намагання української еміграції ініціювати вступ України до Ліги Націй — попередника ООН. Вони, як відомо, закінчувались невдачами.

Згідно з Конституціями СРСР 1924 та 1936 років УРСР не мала права на встановлення дипломатичних зв'язків з іншими державами. Але під час другої світової війни постановою Верховної Ради СРСР від 1 лютого 1944 року в Конституцію СРСР внесено зміни, згідно з якими в урядах радянських республік з'явилися союзно-республіканські наркомати (пізніше — міністерства) закордонних і військових справ. Таким чином радянські республіки одержали конституційне право мати дипломатичні зносини із закордоном. «Одна Росія стає шістнадцятьма Росіями», — писала в ті дні американська газета «Нью-Йорк Таймс» (як відомо, тоді до складу СРСР входило 16 союзних республік. Пізніше Карело-Фінська РСР була перетворена на автономну республіку у складі РРФСР).

Та хоча В. Молотов як глава зовнішньополітичного відомства СРСР і трактував кроки Москви як свідчення політичного, економічного та культурного зростання радянських республік, одержані права були лише деклараціями. Разом з тим внаслідок змін у Конституції СРСР УРСР одержала юридичні підстави для вступу до ООН.

Членство України в ООН стало поштовхом для урядів світових держав встановити з Києвом дипломатичні відносини. Першою порушила це питання Великобританія в серпні 1947 року. Звернення з цього приводу Лондона Москва залишила без відповіді. 1950 року американська преса закликала США теж порушити питання про встановлення дипломатичних відносин з УРСР, але звертатись вже не до Москви, а просто до Києва. 9 лютого 1953 року конгресмен від штату Вісконсін Лоренс Сміт виступив у конгресі США про встановлення дипломатичних відносин з Україною.

Чому до ООН прийняли лише СРСР, УРСР та БРСР, а не всі радянські республіки?

Аналіз історичних документів та заяв переконливо свідчить, що Й. Сталін пішов на прийняття, зокрема України, до ООН з метою зміцнення СРСР. У розмові з Ф.-Д. Рузвельтом він прямо заявив, що голос для України необхідний для того, щоб зберегти єдність СРСР. Організація післявоєнного життя на нашій планеті через створення своєрідного світового парламенту одразу наштовхнулась на проблему кількості голосів для різних держав. Принцип «одна держава — один голос» став предметом гострих суперечок ще в Ялті на конференції країн — переможниць у другій світовій війні. СРСР порушував питання про надання йому в ООН 16 голосів за кількістю союзних республік. Американці запротестували, й зрозуміло, чому. Тоді В. Молотов запропонував прийняти до ООН, крім СРСР, ще й Україну, Білорусію та Литву. США пробували відстоювати прийняття до ООН всіх своїх на той час 48 штатів. СРСР згодився на те, щоб і США мали три голоси, як і СРСР.

Врешті було домовлено, що СРСР вступить до ООН разом з УРСР та БРСР, а США матиме лише один голос.

Відкриття установчої конференції

25 квітня 1945 року в Сан-Франциско (США) розпочало свою роботу історичне зібрання народів світу для заснування організації, яка діє й сьогодні і внесла неоціненний вклад у збереження миру на Землі.

Українська делегація прибула до США через тиждень після початку роботи конференції. В заяві, підписаній М. Хрущовим та Д. Мануїльським від УРСР, крім висловлення бажання приєднатися до ООН, зазначалося: «УРСР, на основі своєї Конституції, а також змін і поправок, прийнятих Верховною Радою УРСР 4 березня 1944 року, відновила права, що раніше належали республіці і які вона добровільно передала СРСР в 1922 році, на встановлення безпосередніх зносин з іноземними державами...».

За прийняття України до ООН проголосувало 47 перших учасників санфранцисської конференції.

Делегація України в ООН. 1945 рік. На передньому плані: О. Палладін (ліво Д. Мануїльський, І. Сенін.

У складі української делегації, що прибула до США 6 травня 1945 року, були: Д. Мануїльський (голова), академік О. Палладін, професор В. Бондарчук, І. Сенін, П. Погребняк, М. Петровський.

25 червня 1945 року делегації 50 націй підписали в Сан-Франциско Декларацію про створення ООН. Від України підпис на цьому документі п тавив Д. Мануїльський.

Делегація України в О Д. Мануїльський (праворуч), М. Бажан, В

Вдалий дипломатичний дебют

Перші засідання сесії Генеральної Асамблеї ООН відбувалися в Лондоні й були присвячені виборам до різних комісій та комітетів, що мали займатися конкретними проблемами міжнародного життя. Україна була обрана до 9 комітетів та комісій, зокрема, комітетів політичного та безпеки, економічного, комісії з людських прав, у справах населення світу, біженців та переміщених осіб, міжнародного фонду допомоги дітям, бюджетної комісії.

Дмитро Мануїльський запропонував голосувати відкрито —підняттям рук, а не таємним голосуванням. Його пропозиція не знайшла підтримки, натомість він був обраний головою одного з основних комітетів — політичного та безпеки.

Дмитро Мануїльський активно вів себе і на нью-йоркській частині сесії. З його вуст уперше в історії ООН прозвучала фраза, що «західні держави готують третю світову війну». Це свідчить про те, що вітри «холодної війни» дедалі міцніше охоплювали повоєнний світ.

З членів української делегації, які брали участь у перших сесіях Генеральної Асамблеї ООН, назвемо ще Андрія Галагана, Степана Демченка,

Відкриття 2-го фронту.

...сновник ООН наша ...ежна з 1945 року?

Івана Козулю, Віктора Шишова, Наума Сокола, Вадима Коваленка, Миколу Бажана.

Корейське й індонезійське питання

На другій сесії Генеральної Асамблеї ООН було порушено корейське питання. Українська делегація вступила у словесну дуель з делегацією США. Справа у тім, що ... той час Корея була розділена і в південній та північній її частинах розташовувались відповідно американські та радянські війська. Україна виступала за виведення всіх ...ськ і проведення виборів. Амери...ці ж відстоювали ту точку зору, що ...ори треба проводити в кожній зоні ...емо. Жодна з пропонованих пропо...цій не одержала схвалення.

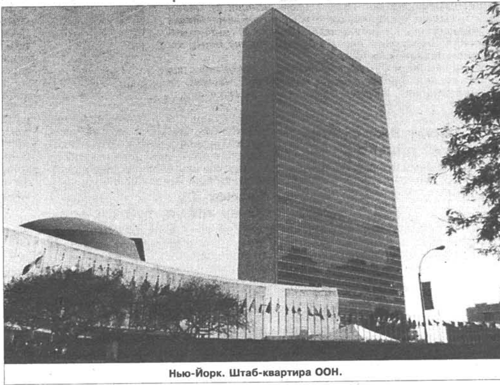
...Успішніше діяла українська делега... у вирішенні індонезійського пи...ня. Активна підтримка Україною в ...Н боротьби індонезійського наро... ...заве... ...лась проголошенням 2 лис...ада 1949 року незалежної Республі...

...Лондон. 1946 р.
...расенко, О. Война, М. Петровський.

...Індонезія. В підручниках історії ці...раїни занотовано, що Україна була ...шою державою, що підтримала Ін...езію на міжнародному рівні.

...У Франції ліва преса вітала україн...у підтримку Індонезії, цитувала Д. ...нуїльського й наголошувала, що ...раїна «до Жовтневої революції сама ...а колонією». А консервативна пре...здивовано заявляла: «Яке, врешті, ...о Україні до Індонезії?»

Нью-Йорк. Штаб-квартира ООН.

Зрозуміло, що діяльність української делегації суворо контролювалася Кремлем, і разом з тим аналіз її роботи в ООН переконує, що представники УРСР займали найактивнішу позицію саме при обговоренні проблем світового національно-визвольного руху.

Україна голосувала проти...

Таких випадків у післявоєнний час в документах ООН зафіксовано лише два. Під час розгляду єврейсько-арабського конфлікту щодо пустелі Негеб Україна голосувала проти позиції СРСР. 1952 року Україна й Польща утрималися при голосуванні з іншого питання, тоді як СРСР голосував проти.

Делегації УРСР і СРСР мешкали в Нью-Йорку окремо. Керівники делегації СРСР постійно проводили міжделегатські конференції з участю не лише України та Білорусії, а й Польщі та Чехословаччини. Обов'язково такі конференції проходили перед тим, як в ООН вирішувались якісь особливо важливі питання. Керував цими зібраннями й давав інструкції делегатам А. Вишинський.

Дослідники висловлюють припущення, що неузгодженості в голосуванні між СРСР та УРСР швидше за все відбувалися внаслідок випадковостей чи несприятливих збігів обставин.

У січні 1948 року ООН обрала Україну членом Ради Безпеки терміном на два роки. Тоді саме розглядалися дуже важливі проблеми міжнародного життя, такі як, наприклад, індо-пакистанський конфлікт, палестинське питання, управління територією Трієсту тощо. Під час головування Д. Мануїльського Рада Безпеки розглядала палестинське питання, тобто конфлікт між арабами та євреями в період створення Ізраїлю. Україна більше підтримувала Ізраїль, за що останній висловив їй спеціальну подяку. В питанні управління Трієстом Україна підтримала Югославію, хоча ця країна тоді вже порвала з Москвою (відомий конфлікт між Й. Тіто та Й. Сталіним). Західні представники висловлювали подив й припущення: чи, бува, Україна не підтримує в такий спосіб Й. Тіто.

Д. Мануїльський та інші українські делегати часто виступали в ООН з промовами французькою мовою (Д. Мануїльський — випускник паризької Сорбонни). Представники Франції та Бельгії вибачались, що не можуть відповідати їм українською. Дійшло до того, що спостерігаючий за цим Андрій Громико висловив претензії члену української делегації Василеві Тарасенку, що останній віддає перевагу французькій мові замість російської.

Народ про діяльність своєї делегації

Сказати, що громадськість радянської України не знала чи, навпаки, уважно слідкувала за подіями у Нью-Йорку, вочевидь не можна. В офіційних газетах постійно друкувалися виступи українських делегатів в ООН, по радіо звучали їхні промови. І все. Про поведінку делегації України в ООН, зрозуміло, жодних подробиць не поширювалось.

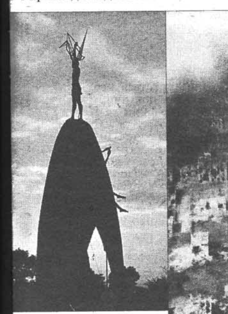
Широкий загал сприймав розповсюдження інформації з ООН як буденну пропагандистську роботу відповідних структур існуючого державного ладу.

Поет Дмитро Білоус оспівав діяльність українських представників в ООН у вірші «Україна має слово». Як вважає діаспорний дослідник Всеволод Голуб, цей твір за кордоном сприймався як і відомий твір Володимира Сосюри «Любіть Україну».

І в українській прозі були спроби висвітлити діяльність ООН у зв'язку з участю в ній УРСР.

Таким чином, присутність України в ООН була предметом для роздумів насамперед українських інтелектуалів, які чудово розуміли, що представники УРСР за океаном гостро виступають за права поневолених народів, тоді як їхня батьківщина перебуває в такому само стані.

Отже, членство України в ООН попри всі плюси й мінуси наближало нашу незалежність.

Хіросіма. Парк Миру.

Після атомного бомбардування.

Хроніка

✔ 1941

11 березня — прийняття конгресом США закону «Про передання в позичку або в оренду озброєнь» (ленд-ліз)

22 червня — початок Великої Вітчизняної війни

30 червня — акт проголошення у Львові Української держави

2 серпня — обмін нотами між СРСР і США про економічне сприяння Радянському Союзові у війні

7 листопада — декларація Ф. Рузвельта про поширення закону про ленд-ліз на Радянський Союз

Грудень — введення військ СРСР та Великобританії на територію Ірану

✔ 1942

1 січня — підписання у Вашингтоні декларації 26 держав про безкомпромісну боротьбу проти фашистського блоку (Декларація Об'єднаних Націй)

Вересень—жовтень — формування на базі збройних загонів ОУН Української Повстанської Армії

15 травня — розпуск за рішенням Президії Виконкому Комінтерну всіх органів Комуністичного Інтернаціоналу

✔ 1943

Тегеран. 1943 р.

19—30 жовтня — Московська конференція міністрів закордонних справ СРСР, США, Великобританії

28 листопада — 1 грудня — Тегеранська конференція глав урядів СРСР, США, Великобританії

✔ 1944

6 червня — відкриття другого фронту

✔ 1945

4—11 лютого — Кримська (Ялтинська) конференція глав урядів СРСР, США, Великобританії

25 квітня—26 червня — конференція Об'єднаних Націй у Сан-Франциско

9 травня — святкування в СРСР Дня Перемоги над Німеччиною

26 червня — підписання Статуту Організації Об'єднаних Націй на конференції в Сан-Франциско

17 липня—2 серпня — Потсдамська конференція глав урядів СРСР, США, Великобританії

6, 9 серпня — атомне бомбардування США японських міст Хіросіма та Нагасакі

24 жовтня — набрав чинності Статут ООН. Цей день щорічно відзначається як День ООН

20 листопада — початок Нюрнберзького процесу над головними німецькими військовими злочинцями

Д. Мануїльський.

✔ 1946

Лютий—березень — промови Й. Сталіна на передвиборних зборах та У. Черчілля у Фултоні (США). Початок «холодної війни»

29 липня — Паризька мирна конференція з проблем післявоєнного врегулювання

✔ 1947

10 лютого — підписання в Парижі мирних договорів між державами—переможницями в другій світовій війні й колишніми союзниками Німеччини в Європі (Італія, Румунія, Болгарія, Угорщина, Фінляндія)

5 червня — виступ держсекретаря США Дж. Маршалла в Гарвардському університеті. Виклад «плану Маршалла» щодо економічної допомоги для відродження Європи

12—17 липня — міжнародна конференція в Парижі. Створення Організації європейського економічного товариства

Грудень — створення Міжнародного валютного фонду (МВФ) та Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР)

✔ 1948

10 грудня — Генеральна Асамблея ООН схвалила Декларацію прав людини

✔ 1949

5—8 січня — створення Ради Економічної Взаємодопомоги (РЕВ) у складі СРСР, Болгарії, Угорщини, Польщі, Румунії, Чехословаччини

4 квітня — підписання у Вашингтоні Північноатлантичного пакту (НАТО) урядами 12 держав

20—25 квітня — перший Всесвітній конгрес прихильників миру в Парижі та Празі

Грудень — створення Ради Європи

✔ 1950

15—19 березня — прийняття сесією Постійного комітету Всесвітнього конгресу прихильників миру в Стокгольмі Відозви про заборону атомної зброї

16—22 листопада — II Всесвітній конгрес прихильників миру у Варшаві. Утворення Всесвітньої Ради Миру

Ведучі рубрики:
Віталій АБЛІЦОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

У номер

Харків

Такі млини і вам потрібні

Харківське акціонерне товариство «Станкінпром» представило на розсуд фахівців свою чергову нову розробку — борошномельний вальцювальний млин «Харків'янка-2200 плюс». Млин призначений для отримання борошна вищого і першого сорту і дає можливість переробляти до 60 тонн зерна на добу.

Ми вже повідомляли про те, що ЗАТ «Станкінпром» добре відоме на ринку СНД як виробник високотехнологічного і надійного обладнання для переробки і зберігання сільськогосподарської продукції.

«Харків'янка-2200 плюс» — це унікальна для ринку СНД борошномельна техніка. Млин забезпечує вихід борошна до 75 відсотків, із них до 65 — борошна вищого сорту. Керування всім процесом переробки зерна здійснюється від програмованого контролера персональної ЕОМ. Це означає, що комп'ютерна система автоматично відстежує весь процес переробки, видає дані операторові на монітор і всю необхідну документально оформлену інформацію замовникові про проходження зерна за техпроцесом, а також щодо кількості переробленого зерна і виробленого борошна, часу роботи, простоїв млина, споживання електроенергії, про причини аварійних зупинок. До того ж під час проектування цього млина було використано останні оригінальні конструкторські рішення, які тільки підвищують надійність та ефективність його роботи.

Слід зазначити, що кожна нова розробка «Станкінпрому» викликає велику зацікавленість у фахівців найрізноманітніших галузей з багатьох країн ближнього зарубіжжя.

Київ

Міністерство енергетики гарантує...

Незалежно від подій і обставин у галузі проводилася й проводиться єдина політика — надійного забезпечення потреб народногосподарського комплексу тепловою й електричною енергією. Навіть в умовах незадовільного стану платежів і за наявності боргу в 7,6 млрд. грн. вдаватися до крайніх заходів загальних відключень у Міненерго вважають за недоцільне. До боржників застосовуватимуть індивідуальні заходи впливу, які передбачають реальну можливість погашення боргів і здійснення поточної оплати. Про це, а також про достатню готовність енергосистеми до роботи в період осінньо-зимового максимуму навантажень Міненерго заявило офіційно у відповідь на повідомлення про можливість масових відключень боржників, які з'явилися в деяких ЗМІ.

Многая літа, Вчителю!

Романові Григоровичу Іванченку, професорові, доктору філологічних наук, завідувачеві кафедри видавничої справи та редагування Національного технічного університету України виповнилося 70.

Не кожному з журналістської когорти випало слухати глибокі і мудрі лекції професора, але немає серед нашого брата такого, хто не гострив своє перо на книгах Романа Іванченка «Рукопис у редактора» та «Літературне редагування», що стали не тільки вузівськими підручниками, а й практичними посібниками в журналістській роботі.

Коли у 1964—1966 рр. студенти факультету журналістики Київського держуніверситету виступили з протестом проти засилля казенщини й примусової русифікації, молодий Іванченко був з ними, засвідчивши своє високе громадянство, за що був покараний і звільнений з роботи.

Таким він і крокує по життю: чуйний, добрий, принциповий наставник. «Роби так, як я, роби краще, ніж я» — це девіз професора. Його перу належить ряд блискучих публіцистичних статей та переклад сучасною українською мовою «Літопису гадяцького полковника Григорія Грабянки».

Педагог, редактор, перекладач зустрічає свій ювілей на бойовому посту. Журналісти «Голосу України» приєднуються до всіх найкращих побажань, які будуть виголошені за святковим столом, і хором заспівають: «Многая літа, шановний Учителю! Будьмо!»

Колектив редакції.

На фото: *«Ще як були ми козаками...» Іван Світличний та Роман Іванченко.*

Бумеранг, або Чи кидають у себе «гранати»?

Отже, йтиметься про «гранати». Ні, не про два вибухові пристрої, що їх підірвано 2 жовтня у Кривому Розі. Про них поговоримо потім, за результатами розслідування. Щоправда, конструктор озброєнь, котрий поки що працює Президентом, чекати не став і без усіляких експертиз ще 6 жовтня впевнено заявив журналістам і в телекамери: «кинуто дві бойові гранати». Звідки таке знаття до експертизи? Втім, їм, конструкторам, видніше.

А ми обмежимося інформаційними «гранатами», що вибухнули в засобах масової інформації. Масової, не конфіденційної, а отже, для обговорення відкритій.

Сюжет 1. У Кривому Розі бузина, а в Києві дядько

Виконавцями теракту одразу оголосили В. Іванченка та О. Самойлова. А перше повідомлення про причетних УТ-1 та іже з ним подали так: мовляв, брат одного з підозрюваних — керівник криворізького виборчого штабу О. Мороза. Брата ще ні в чому не звинувачено, навіть прізвища його не називають, а Мороз уже тут як тут. Та ще й у якому контексті: теракт, замах на Вітренко!

І воно таки правда! Справді, брат є. Справді, він —начальник штабу. Одне слово, використано давній, патентований рецепт провокаторів: у скандальному контексті згадай прізвище непричетного, і людину заплямовано. А потім нехай пояснює, чи то він поцупив, чи то в нього поцупили.

Сюжет 2. Привид під Ростовом

Вибухи пролунали другого жовтня. А вже третього інформація про підозрюваного Сергія Іванченка пішла, зокрема, до ГУВС Ростовської області, на батьківщину, де живуть його батьки.

Глава МВС України Ю. Кравченко повідомив «журналістам, що одразу після того, що трапилося,.. поінформував про це російських колег, і ті долучилися до розшуку» («Факти», 6.10.1999). І результат не забарився: через два дні після «долучення» С. Іванченка «зафіксували» в батьків у місті Сальську Ростовської області. Щоправда, зафіксувала не долучена міліція, а... сусіди!? Міліція не встигла ні зафіксувати, ні затримати. Про це також повідав сам Ю. Кравченко.

Отож нас намагаються запевнити, що міліції не вистачило двох днів, аби встановити спостереження за будинком з відомою адресою? Та ще й за такою резонансною справою?

Є іще причина для сумнівів. Особисто начальники звітують про успіхи, за провали віддуваються підлеглі. А тут стався справжній конфуз: спостереження не налагодили, підозрюваного упустили. І не Арнольда Шварценеггера чи Сільвестра Сталоне, а людину загалом звичайну. Нехай навіть не нашa, а російська міліція оконфузилась, усе одно не в радість.

Чи в радість? І операцію зовсім не провалено, а здійснено блискуче? Тільки полягала вона не в тому, щоб ловити у темній кімнаті чорну кішку, якої немає, чи то пак, даруйте, Іванченка в Сальську, а в тому, щоб переконати громадськість, що Іванченко живий-здоровий і у вільному польоті. А коли в бігах, то напевне винен?

Тож чи був хлопчик? Живі перекази, та віри їм не ймеш.

Сюжет 3. Кому треба, той знайде

За версією Ю. Кравченка, за дві доби міліція не встигла відшукати будинок батьків С. Іванченка. Не в джунглях Амазонії, а в місті Сальську Ростовської області. Але це квіточки. Бо аж п'ять днів їй потрібно було, щоб відшукати й обшукати будинок самого С. Іванченка. А будинок той навіть не в Сальську, а в самому Кривому Розі. Після цього не питайте, чому там знайшли цілий арсенал, запитайте краще, чому там не знайшли танка?

В якихось справах все одно що смерть — зволікання, а в інших — поспіх.

В обох міліцейських сюжетах парадоксально поєднуються млявість і швидкість. Млявість у діях і неймовірна швидкість, з якою дібрана владою інформація звалюється на глядачів-читачів. Ну просто жодних таємниць, хіба що портрети розшуковців-оперативників не опубліковано.

Сюжет 4. Як шукати в чужому оці пилинку, то чи не краще до дзеркала підійти?

«Секретар РНБО України В. Горбулін, коментуючи журналістам події в Кривому Розі... заявив, що учасникам виборчої кампанії варто відповідальніше та уважніше добирати людей до свого оточення» («Факти», 6.10.1999).

Думка правильна. Але запізніла. Кандидат-президент давно встиг набрати до свого оточення людей усіляких та різних. Щоб переконатися, не треба й до Кривого Рогу їздити. Досить звернутися, приміром, до парламентської комісії з розслідування валютних махінацій за кордоном. Або ще ближче. Бо ж просто в резиденції Президента й апартаменти його радника О. Волкова.

Сюжет 5. Кому це вигідно?

«Відповідаючи на запитання журналістів, кому це вигідно, Леонід Кучма висловив думку, що «великих досліджень провадити не треба». На його думку, самі журналісти можуть зробити висновок про те, кому це вигідно («Факти», 6.10.1999).

І зробили. Бог з нею, опозицією. Ось президентська печатка:

В. Кацман: «З точністю до години сьогодні можна визначити, коли саме Олександра Мороза не назвуть єдиним претендентом від «канівської четвірки», тепер у цьому вже не буде жодного сенсу... Вибухи в Інгулецькому районі найбільше зачепили лідера СПУ» («Столичні новини», №38).

П. Милосердов: «Передвиборну кампанію для «к-4» можна вважати завершеною». «Можна отримати непоганий рейтинг. Можна навіть вийти у фінал президентських перегонів (це про Н. Вітренко. — **Б. Б.**). Та от чого на скандалі не можна зробити — то це запропонувати і реалізувати проект української держави. А ці вибори виграє саме той кандидат, хто такий проект матиме». («Факти», 09.10.1999). І на кого це П. Милосердов натякає?

Сюжет 6. «Ех, раз, іще раз...»

Хоч би хто був замовником і виконавцем теракту, всі одностайні: політична «граната» цілила в О. Мороза. Звісно, трапляється, що люди підривають самі себе. Але називають їх «камікадзе», а не «кандидатами у Президенти України».

Мороз — камікадзе? УТ-1 і спільники перетренувалися.

Це не перша спроба вимазати О. Мороза чужим брудом. Ще й досі намагаються заплямувати його «справою Лазаренка». Павло Іванович, за його власним зізнанням, не ангел. Але, даруйте, не всі ж його дії злочинні: я, наприклад, сам бачив, як він пив чай з бутербродами.

Так, політично він співробітничав і з О. Морозом. Але те, в чому Лазаренка звинувачують, творив він не з Морозом, а зовсім в іншій компанії, під патронатом зовсім інших людей.

Сюжет останній. Бумеранг

С. Хмара — великий патріот, упродовж багатьох років — борець за незалежну Україну. Але національним героєм 1990 року його зробила, така вже іронія долі, тупа провокація влади.

М. Бродський — з відомої київської сім'ї і сам відомий киянин. Але народним депутатом він став лише тому, що влада сплела «справу» і проти нього.

О. Мороз — давно й добре знаний політик. Та ось влада накинулася й на нього. Нечесно і несправедливо. Фінал і тут легко передбачити.

П. Милосердов мимоволі написав пророчо: «Передвиборну кампанію для «к-4» («канівської четвірки». — **Б. Б.**) можна вважати завершеною». Справді, решту довершить влада. Залишається тільки правильно полічити голоси 31 жовтня.

Борис БЕСПАЛИЙ,
народний депутат України,
член партії «Реформи і порядок».

«Клеопатра» від «Віки»

99 Спонсор «ГУ»

Хто сказав, що в Україні не вміють виготовляти добротні меблі? Раджу завітати у салон м'яких меблів приватного підприємства «Віка», що у Рівному. Одразу потрапите в атмосферу затишку й комфорту. Меблі цієї фірми не поступаються за якістю імпортним. Під час недавньої виставки у Києві навіть Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко не втримався, щоб не посидіти на них.

Тепер власниця ПП Вікторія Гребінець (до речі, жінка дуже мудра й діяльна — її за активну підприємницьку й громадську діяльність цьогоріч на Рівненщині визнано «Жінкою року») та невеликий колектив фірми з усмішкою згадують роки становлення «Віки». Коли починали з найпростіших меблів для кухні, які дев'ять років тому за тотального дефіциту й талонів на всі товари мали неабиякий попит. А виготовляли їх у пристосованому приміщенні, умови праці в якому не такі, як тепер, коли меблювики перейшли у нові цехи. Були й «чорні смуги»: три роки тому через замикання в електромережі мало не згоріло обладнання та готові вироби. Рятували їх від вогню всім колективом. Бо «Віка» для кожного — це робота, заробіток.

У важкі дні директор підприємства Вікторія Гребінець не розгубилася, зуміла згуртувати колектив.

Люди повірили керівникові. Меблі з кожним роком стають кращі й зручніші. Прислухаються меблювики і до побажань покупців. Їздили по досвід до Німеччини та Італії. І результат не забарився. Спальні «Клеопатра», м'які куточки «Маестро», «Фараон», «Водограй», «Світлана» та інші пасують і до розкішних світлиць, і до малогабаритних міських квартир. Їх купують не тільки у Рівненській області, є замовлення з Києва (після виставки в столиці багато киян придбали меблі від «Віки»), Житомира та інших міст.

Фірма розширює сферу своїх послуг. Покупці можуть самостійно добирати тканини, декоративне оздоблення, розміри меблів тощо. Крім того, майстри «Віки» ремонтують старі меблі, виконують роботи з дизайну осель, шиють штори тощо.

У «Віки» — добра слава. Заслужена.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Торговельні інтереси вищі за принципи

І королева Великої Британії Єлизавета II, і голова КНР Цзянь Цземін задоволені. Можна сказати, що офіційний візит глави КНР до Лондона пройшов успішно. Менш задоволеними почуваються британці: вони організували цього тижня акції протесту. Демонстранти закликали прем'єр-міністра Тоні Блера та королеву висловити Цзянь Цземіну своє ставлення до порушень прав людини в Китаї. Проте, коли тривають переговори, зазвичай часу на все не вистачає. Тим паче, якщо Лондон, як ніколи, зацікавлений у поліпшенні торговельних відносин із КНР.

Фото АП.

Без суду не витягнеш і рибку із запруди

Коли жінки об'єднуються, щоб відстояти свої права, їм під силу зсунути гори, переплисти моря і навіть домогтися дозволу... ловити рибу у ставку.

Так-так, із 1353 року мешканок іспанського селища Пальмар було позбавлено цього привілею. Образив місцевих жінок король Педро Арагонський, коли надав чоловікам Валенсії виняткові права на ловлю риби в озері Альбуфера. 1857 року королівським указом ці права передано рибальському селищу Пальмар, знову-таки фактично йшлося про те, що вони належать виняткова чоловікам. До того ж членами товариства рибалок до останнього часу могли бути лише представники сильної статі, а право на це членство успадковувалося по чоловічій лінії. Отож привілеї втрачав навіть онук рибалки, народжений від його дочки.

Здавалося б, історичний курйоз. Проте майже 20 років, що минули після прийняття конституції Іспанії, яка зрівнювала в правах чоловіків та жінок, було замало, щоб жінки змогли закинути в озеро сітку. І лише тоді, коли на початку 1997 року жінки селища забунтували, судові інстанції, а також автономний парламент Валенсії вирішили розглянути це питання. Розгляд тривав два роки. І... жінки домоглися свого.

Соломка з Веселого Хутора полетить у Париж

У вас є канал TV 5? У мене він з'явився несподівано: якось, перемикаючи канали телевізора, раптом почула французьку мову. Кажуть, що, крім мене, TV 5 в Україні дивляться ще 800 тисяч сімей, а у світі — 4,4 мільйона. Ті, хто знають французьку мову, можуть почути новини з усіх франкомовних країн, переглянути художні та документальні фільми. А хто не знають — просто побачити, яким насправді має бути європейське телебачення. Але з перегляду каналу можна мати ще одну користь, у чому особисто я пересвідчилася цього тижня. Узяти участь у конкурсі й виграти, наприклад, поїздку до Парижа на уїк-енд.

Жеребкування відбувалося в Посольстві Франції в Україні. А щаслива рука, що тягнула з барабана конверти (із більш як тисячі відповідей приблизно половина були правильні), належала керівникові освітньої редакції TV 5 пані Домінік Мартіно.

Оскільки французький канал дивляться переважно власники супутникового й кабельного телебачення, серед переможців переважали кияни, були львів'яни та дніпропетровці. Їм дісталися годинники, набори ручок, біноклі, компаси, калькулятори тощо.

Близько 5 відсотків правильних відповідей надіслали французи. Було б оригінально, якби комусь з них випало з'їздити до Парижа. Щоправда, перед жеребкуванням аташе з аудіовізуальних питань посольства Арно Женестиль зізнався, що він хотів, аби жереб випав комусь з українців. Фортуна його почула. Два вихідні дні в Парижі на дві особи, звичайно, за кошт приймаючої сторони — виграв Соломка Яків Антонович із... села Веселий Хутір Черкаської області. Мабуть, на Веселому Хуторі стане ще веселіше, коли там дізнаються, що 70-річному Соломці випала честь на старості побачити Париж. Та й журналісти теж розвеселилися, почувши, що в українських селах з'явилося кабельне телебачення.

До речі, незабаром буде оголошено новий конкурс. А Париж такий чарівний...

Наталя ФІЛІПЧУК.

Диво, яке символізує вічність

Ви ніколи не помічали, що осіннє листя красивіше за квіти? Особливо ті, що є таким собі дещо напівзв'ялим із Голландії у яскравій паперовій обгортці з величезними, позбавленими смаку бантами за 50 гривень. Та хіба ж принесеш у подарунок чудернацької форми гілку з жовто-червоним листям? Хоча чому б і ні.

А ще ліпше навчитися самому робити витончені та незвичайні живі букети, сповнені символів і зв'язку з космосом. Це здається таким простим і природним, коли спостерігаєш за спритними руками справжнього майстра з Японії Ямади Мідорі. Вона вже п'ятий рік поспіль у рамках «Днів Японії в Україні» являє киянам диво ікебани й таїну національного чаювання під заворожувальну музику японських імператорів — гагаку.

Майстерності ікебани в Японії мають право навчати аж ніяк не всі. У Країні східного сонця близько 3000 шкіл давнього мистецтва. Для того, щоб оволодіти ним, необхідно якнайменше шість років. Однак є й курси інтенсивного навчання. Зазвичай потреба в опануванні ікебани нашвидкуруч найчастіше виникає у дівчат, які готуються до весілля. «За навчання я беру 50 доларів на місяць, — розповідає Ямада Мідорі. — Якось моя учениця вже через три місяці запросила мене на весілля. В Японії заведено дарувати гроші, тож я подарувала молодим 300 доларів. Відтоді я завжди цікавлюся у дівчини: коли весілля?»... Це, звісно, жарт. Насправді Ямада Мідорі просто з великою любов'ю і відповідальністю ставиться до своїх учнів. До речі, до XVII століття ікебани робили виключно чоловіки. Лише їм дозволялося проводити й мовчазну чайну церемонію. Що ж до ціни, то в Москві, де Мідорі викладає ікебану, задоволення коштує... 2 долари. А у Києві всім бажаючим навчитися створювати живі композиції пропонують безплатні триденні семінари кожні два місяці при посольстві Японії.

А ось насправді дороге задоволення — це матеріал для композицій. Приміром, для того, щоб створити ікебану XIV століття — «рікку», необхідна певної форми соснова гілка, що її в японському ботсаду можна придбати за 100 доларів. Ямада Мідорі була приємно здивована — потрібну гілку в Києві їй просто подарували: «А в Японії такі жадюги...»

У Москві Ямада Мідорі заради свого захоплення вимушена ризикувати. Зі своїми учнями вона здійснює нічні вилазки, потайки зрізаючи гілки та квіти. Якось вона навіть потрапила в московську міліцію: «Ми заплатили штраф — 50 рублів. Так дешево! Напевно, тому я не можу зупинитися. А який за це штраф у Києві?..»

Слухаєш її іронічні розповіді, під час яких Ямада Мідорі робить ікебани, і спадає на думку, що ти на сеансі дивної магії: слова, які нічого не значать, ідуть у нікуди, а диво, символізуючи вічність, залишається.

Яна СТАДІЛЬНА.

Люди й події

Прем'єр-патріот

Справжній патріотизм проявив прем'єр-міністр Російської Федерації Володимир Путін, виступаючи на конференції з питань боротьби з міжнародною злочинністю. «Ми зацікавлені, — заявив він, — аби «брудні гроші» з Росії не відмивалися у банках за кордоном». Правильно: російські брудні гроші повинні відмиватися виключно вдома! Для цілковитого успіху справи залишається провести патріотично-виховну роботу з володарями тих нечистих грошей. Щоправда, для цього їх треба впіймати: звісно, виключно силами російської міліції.

Торжество спостережливості

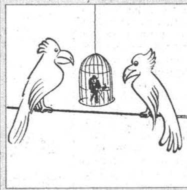
Чудесне прозріння найшло останнім часом на декого в Києві: тут раптом відкрили для себе, що в сусідній Білорусі бракує демократії. Браво! Це ж бо яке торжество спостережливості! Ну й, само собою, прозріння жодним чином не пов'язане з недавніми критичними висловлюваннями Лукашенка про нібито агітаційно-передвиборний характер візитів в Україну деяких президентів і проведення деяких самітів... Адже аргумент «сам дурак» — не для таких гнучких політиків, як наші.

Брак досвіду

Чеським урядовцям слід терміново їхати до Москви на консультації — бо може статися непоправне. Прага, бачте, заявила, що незабаром буде завершено розділ майна колишньої ЧСФР між нею й Братиславою і що остання, окрім іншого, навіть отримає 4,5 тонни золота із чехословацьких запасів (!). Усе, так би мовити, по-справедливому. Ні, чехам-таки треба якнайшвидше їхати до Москви: Росія має гарний досвід поділу колись спільного майна «по-братньому». У Києві можуть підтвердити.

Як дві краплі води

Назва країни починається з «У». Ситуацію в ній міжнародна правозахисна організація «Хьюман райтс уотч» оцінила днями так: президент країни має на Заході імідж реформатора, але зовсім не поважає демократичні свободи; він створив таку політичну систему, яка забезпечила правлячій партії величезні повноваження, доступ до державних фінансів, а урядові — можливість використовувати інструменти влади для придушення опозиції... Тож здогадалися? Та ні, це про Уганду. Але схожість справді дивовижна.

Рідкісний талант

Держсекретар США Мадлен Олбрайт, ім'я якої було занесене до «Залу слави» Міжнародного жіночого форуму, продемонструвала неабияку скромність, заявивши: «Як людина, що не вміє співати, як Леонтина Прайс, писати, як Майя Анджелу, грати на сцені, як Хелен Хейс, або робити балетні піруети, як Марія Толлчиф, я здивована й збентежена, опинившись у їхній компанії». То пусте, пані Олбрайт — зате ви, як ніхто, вмієте бомбардувати! Думається, вищезгадані особи теж почувалися б у вашій компанії не зовсім зручно.

У номер

Київ

Час підніматися з колін

Олексій ШЕХОВЦОВ, інженер-математик, юрист, народний депутат України

— Ті, хто хоча б недовго працював на підприємстві чи в установі, знають про феномен морального впливу першого керівника на колектив.

Сірий, а тим більше нікчемний директор швидко розвалить навіть добре поставлену справу. Кваліфіковані робітники, грамотні інженери опускатимуться до рівня свого бездарного керівника. Непокірних виживуть. Тих, хто залишиться, примусять жити за підлими правилами, встановленими сірятиною у керівному кріслі. Підприємство приречене.

Порядний керівник обов'язково підніме з колін пропащий завод. Він наділить повноваженнями кращих фахівців, виставить за прохідну жадібних підлабузників.

Високоморальна особистість не тільки відкриє простір талановитим умам і золотим рукам, але й тих підлеглих, які вважалися недалекими, підтягне до належного рівня.

Ось чому я підтримую Олександра Мороза. З обранням його Президентом почнеться моральне одужання влади. В умовах України — це могутній фактор одужання держави.

Валерію Пилиповичу Борзову,

майстрові світового спорту, з нагоди 50-річчя від дня народження

Вельмишановний Валерію Пилиповичу!

Часові вгодно сріблити скроні й олімпійським чемпіонам. Вам, еталонному спортсменові України, чиє ім'я вписане у візитівку Батьківщини, до лиця печать піклування про долі людей. Під Вашим проводом Міністерство у справах спорту і молоді внесло помітну лепту у зміцнення здоров'я й моральності найдієздатніших поколінь українців. Інерція, надана Вами діяльності Національного олімпійського комітету, допомагає головному штабу підготовки елітних спортсменів жити і боротися в наші нелегкі дні.

Але така властивість спортивних кумирів нації — вони вічно живуть у пам'яті народу такими, якими стояли на п'єдесталі переможців. Образ Валерія Борзова, геніального спринтера XX століття, допомагає співвітчизникам долати негаразди.

Бажаю Вам богатирського спортивного здоров'я, живіть сто років, любий Валерію Пилиповичу! Хай множаться Ваші заслуги перед Вітчизною. Щастя Вам і взаємності у стосунках з близькими й коханими.

Футбол України завжди з Вами.

Григорій СУРКІС, народний депутат України, почесний президент АТ ФК «Динамо» Київ».

Столиця вирішила дружити з регіонами

У вівторок у Київській мерії було підписано договір про широкомасштабну співпрацю між міською владою Києва та Миколаєва. Це перший обласний центр в Україні, з яким вирішила тісно дружити столиця. Раніше договори про таку співпрацю було підписано з Ялтою і Севастополем.

Миколаївська делегація, яку очолював перший заступник міського голови Микола Балакірєв, привезла до столиці повний портфель пропозицій. Це і освоєння 120-кілометрового Чорноморського узбережжя, де можна чудово відпочивати, і входження столичних підприємств та інвесторів до вільної економічної зони, яка відкриється з 1 січня у місті корабелів, і прокладання перспективного прямого транспортного коридору Київ—Миколаїв—Трієст—Стамбул. До речі, Москва також зацікавилася ним, і делегація із столиці Росії вже побувала в Миколаєві, де вивчала можливості морського порту, інвестиційний клімат у майбутній вільній економічній зоні.

Поставивши підписи під договором, перші заступники міських голів Микола Балакірєв (Миколаїв) та Володимир Яловий (Київ) домовилися, що першим практичним кроком буде відкриття у листопаді офіційних торговельно-економічних представництв Києва у Миколаєві й навпаки.

Депутати Миколаївської міськради домовилися зі столичними колегами про обмін досвідом розвитку місцевого самоврядування, управління міським господарством. Не забули й про культуру та спорт. Виставки художників, обмін концертами, виставами провінційних і столичних театрів — гарна перспектива для зміцнення дружби.

На знімку: перший заступник міського голови Миколаєва Микола Балакірєв не лише розповів киянам про історію міста корабелів, а й подарував на згадку картину з кораблями, які будували на його верф'ях.

Фото Олександра КРЕМКА. ДІНАУ.

Законотворенню — чітку систему

(Початок на 6-й стор.).

з огляду на низький рівень соціальних пенсій і відсутність диференціації їх розміру залежно від трудової діяльності громадянина. Ще на минулому скликанні нами прийнято Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Але це також лише рамковий закон, який поки що не реалізовано в конкретних законах з питань соціального страхування.

Не менш неврегульованими, як не дивно, залишаються соціально-трудові відносини, питання соціального партнерства. Частину правових норм, пов'язаних з робочим часом та його оплатою, формально введено, але вони не виконуються. Недостатньо врегульовані проблеми трудового договору, особливо в частині контрактної його форми. А недосконалість нормативної бази, відсутність належного контролю принаймні за чинним законодавством спричиняються до масових порушень, нерегламентованого зростання безробіття, затримок з виплатою заробітної плати і пенсій. Тут у законодавчому плані невідкладною видається, насамперед, ратифікація Європейської соціальної хартії 1961 року, Конвенції про мінімальні норми соціального забезпечення 1952 року, Конвенції про основні цілі та норми соціальної політики 1962 року. А далі — напрацювання на їх основі власного національного законодавства.

Є ще одна дуже болюча проблема — житлова. Бо так і лишаються поки що нереалізованими Концепція житлово-комунального законодавства та Концепція державної житлової політики. З їх безліччю питань, що потребують правового регулювання відповідно до реалій економічного й соціального розвитку. Насамперед, таких, як плата за житло та комунальні послуги. Вона не диференційована залежно від якості помешкань та їх обслуговування. А тому значно перевищує рівень платоспроможності переважної більшості громадян, що зобов'язує вдосконалити систему надання державних субсидій, введення її в рамки закону. Це — як мінімум. Бо за великим рахунком слід би з цієї проблеми кодифікувати норми чинних законодавчих актів і розробити новий закон «Про систему пільг громадянам України», в якому передбачити всі пільги соціальної спрямованості, в тому числі житлові, визначити джерела їх покриття. Гадаю, зрозуміло, що в програмі йдеться і про інші споріднені питання щодо правового забезпечення вирішення демографічних проблем, турботи про сім'ю, молодь, дітей.

— І тепер про гуманітарну сферу.

— Каркас законодавчих напрацювань є. Пригадаймо, наприклад, закони «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», «Про освіту», «Про науку і науково-технічну діяльність», «Про суспільне телебачення і радіомовлення», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», «Про рекламу», «Про фізичну культуру і спорт» тощо. Але з плином часу виявляється потреба вдосконалювати весь цей законодавчий пласт. І вдосконалювати не в їх обмеженому полі, а з метою якомога повнішого узгодження зі станом правового поля в державно-правовому, соціально-економічному, міжнародно-правовому аспектах. Такою й намічається в програмі методологія роботи в цьому напрямі.

— Леоніде Гавриловичу, якщо підбити підсумок, то які з розділів програми найважливіші?

— Я б говорив про міру трудомісткості. А за важливістю вони рівнозначні. Це наочніше уявляється, коли перелічити пріоритетні напрями. Законодавче регулювання стосується: 1) політичної системи, здійснення державно-правової реформи, визначення місця і ролі об'єднань громадян у політичній системі; 2) розвитку економіки; 3) соціального розвитку суспільства; 4) гуманітарної сфери суспільного життя; 5) забезпечення законності і правопорядку та боротьби зі злочинністю; 6) гармонізації національного законодавства з нормами і принципами міжнародного права.

— Програма в дії?

— Четверта сесія уже працює згідно з цим документом. У ньому близько 250 законопроектів. Виділено ті з них, які пройшли перше чи друге читання. Відстежується готовність до пленарного розгляду пріоритетних. Водночас іде напрацювання нових. Наскільки ми розуміємо, до цієї програми прислухаються суб'єкти права законодавчої ініціативи і, в першу чергу, Кабінет Міністрів України. Враховуються пропозиції і побажання щодо змін та доповнень програми. У всякому разі, вона стає дисциплінуючим інструментом законотворчого процесу.

Розмову підготував Микола ХОЦЬКИЙ.

Де сіють, там і сходить

Світлим рядком

Не хочуть у колективному сільгосппідприємстві «Капітанка» жити і господарювати по-новому. І як із Києва не тиснуть, як не затягують на шиї зашморг — селяни тягнуть плуга по-старому, працюють як у 80-ті.

Гарно працюють, добре живуть. Порівняно з іншими, звичайно.

Оті «інші» в селах роками не отримують зарплати, та що там грошей — роботи не мають.

У «Капітанці», як у Греції, — все є. «Живих» гривень, чесно кажучи, кожному бракує, зате хліб і до хліба можна в рахунок зарплати взяти в коморі. А щоб вона була завжди повна, члени КСП і трудяться не покладаючи рук. Не так, як сусіди, де все колективне порозтягували по дворах і де забули слово «рентабельність», але через раз повторюють «збитки». Це саме вони живуть по-новому.

У «Капітанці» так жити не хочуть...

... Одноіменне село, велике і мальовниче, із задоволенням зустрічає гостей. А їх, офіційних і прошених, буває тут чимало. Причому відвідавши Капітанку один раз, гості прагнуть потрапити в заможне село ще і ще.

Їдуть сюди, щоб побачити, як можна жити. За досвідом, якого в країні, наче тих котячих сліз.

Перше, що цікавить приїжджих: як вдалося зберегти і навіть дещо примножити матеріально-технічну базу колгоспу? Лише машино-тракторний парк налічує 38 тракторів, 35 автомобілів, 8 комбайнів. Техніка зберігається і обслуговується в дюжині гаражів і майстерень. КСП має власні млин, олійню, крупорушку, пекарню. За символічними цінами годуються діти в дитсадку і школі, працівники господарства. За останні роки побудовано школу, дитсадок, будинок тваринника, зерносклад, заасфальтовано півтора кілометра дороги...

На утриманні господарства, крім вищезгаданого, будинок для людей похилого віку, медпрофілакторій, будинок культури. Приміщення старої школи, оновлене і просторе, використовують для обрядових урочистостей не тільки місцеві жителі, а й сусіди з навколишніх сіл. Навіть магазини, які не є власністю КСП, відремонтовано за кошти сільгосппідприємства.

Так міцно не стояли на ногах багато колгоспів і в часи «перебудови».

Тож як це вдалося капітанівчанам?

Селяни кажуть: «Ми чинили за народною мудрістю: «Коней на переправі не міняють». У нас уже майже 21 рік незмінний голова. Не міняли його в горбачовські часи, не переобирали в 91-му та 94-му роках. Та й форму власності залишили «совєцьку» — колективну».

Голова КСП «Капітанка» Микола Таляр успіхи (втім, і невдачі) «списує» на хліборобів, тваринників, механізаторів, спеціалістів поля і контори.

— Це справжні майстри своєї справи, до того ж працелюбні і сумлінні, — зазначає Микола Іванович.

Та нещодавно під час телефонного спілкування його голос здався мені пригніченим.

— Та звідки тому гарному настрою взятися, коли з тисячі гектарів озимі зійшли лише на половині засіяної площі. Бездощів'я восени, морози весною, нестача препаратів проти хвороб — ось вам і врожай 2000 року.

Торік зібрали менше, ніж планувалося, саме через вищезгадані причини. А менше зібрали — менше продали, а, отже — менший доход. Утримуючи лідерство в районі, КСП вперше за два десятиліття завершило 1998 рік із незначними збитками.

— Ми не повинні бути заручниками природи, — повторює він постійно. І шукає, шукає...

Пріоритетом господарювання в КСП оголошено тваринництво. Нині в господарстві надої молока, прирости молодняка, поголів'я худоби, продуктивність стада зростають.

Із кормами тут вирішили проблему відтоді, як почали засівати так звані культурні пасовиська злаковими травами.

А де сіють, там і сходить.

... Об'їжджаємо численні виробничі об'єкти «Капітанки». Люди працюють злагоджено і дружньо. Як і відомий в окрузі місцевий хор. Без нього не обходиться жодне свято. Співають у ньому бухгалтер і шофер, няня і економіст, вчитель і учень.

Як працюють, так і співають. Як співають, так і живуть — достойно і впевнено. По праці.

Іван ІЛЛЯШ.

Голованівський район Кіровоградської області.

Мал. Бориса РЕВЧУНА.

Пам'яті народного депутата України

16 жовтня 1999 р. на 54-му році життя помер народний депутат України XIII скликання Мельник Петро Якович.

Передчасно пішла від нас людина, яка все своє свідоме життя працювала у сільськогосподарському виробництві.

У 1994 р. Петро Якович був обраний народним депутатом України по Котовському 306-му виборчому округу Одеської області.

У Верховній Раді України XIII скликання Петро Якович працював заступником голови Комісії Верховної Ради України з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села.

Петро Якович був щирим і чуйним до людей.

Пам'ять про Петра Яковича завжди житиме у наших серцях.

Всеукраїнська професійна спілка народних депутатів України у Верховній Раді України висловлює скорботу з приводу смерті **Петра Яковича МЕЛЬНИКА** та висловлює співчуття дружині і дітям померлого.

«Круте піке»

одного з головних виробників фармпродукції України

31 серпня 1999 року в харківській газеті «Время» було опубліковано статтю пана А. Генкіна «Найбільша харківська фармацевтична фірма виходить з «крутого піке».

Там ішлося про відкрите акціонерне товариство «ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА ЗДОРОВ'Я» і про ті проблеми, що виникли на підприємстві у зв'язку з його приватизацією і приходом нових акціонерів.

Читачі змогли дізнатися про деякі «особливості» роботи фірми «ЗДОРОВ'Я» з його донедавна основним партнером — компанією «ВАТКЕМ» і про те, як ця компанія «затягнула» фармацевтичне підприємство у боргову яму. А також про те, як на допомогу прийшла зарубіжна фірма «ГАЛА-ТРЕЙДИНГ», котра через своїх представників в Україні стала ініціатором створення ЗАТ «ТОРГОВИЙ ДІМ ЗДОРОВ'Я».

Повідомлялося ще й про двох крупних акціонерів «ЗДОРОВ'Я» — державу в особі Харківської держадміністрації і компанію «АЛЬФА КАПІТАЛ». Перший, судячи зі статті, передав державний пакет акцій «ЗДОРОВ'Я» в управління зарубіжній фірмі «ГАЛА-ТРЕЙДИНГ», а другий підтримав компанію «ВАТКЕМ» у спробі «блокувати» реформи, що там відбувалися.

Щоб усе-таки дати можливість читачам самим спробувати розібратися і зробити висновок про те, що саме відбувається в одній з найбільших фармацевтичних фірм України, пропонуємо їхній увазі лист голови ради директорів групи компаній «ВАТКЕМ» доктора економіки і права пана Альфреда Хартманна главі Харківської облдержадміністрації панові О. Дьоміну.

Шановний пане Дьомін!

Дозвольте мені як голові ради директорів групи компаній «ВАТКЕМ» (VATCHEM AG — Швейцарія, VATCHEM CY. LTD — Кіпр, VATCHEM EESTI OU — Естонія), а також як зарубіжному інвестору фармацевтичної промисловості України протягом багатьох років і як голові наглядової ради ВАТ «ЗДОРОВ'Я» інформувати Вас про нинішній стан справ у «ЗДОРОВ'Ї», який, на нашу думку, не зовсім відповідає інтересам акціонерів і держави, а також про те, що відбувається у харківському регіоні стосовно компанії «ВАТКЕМ», котра протягом багатьох років співробітничає з фірмою «ЗДОРОВ'Я».

Спираючись на думку ради директорів групи компаній «ВАТКЕМ», а також для Вашого кращого розуміння тієї складної ситуації, що склалася у «ЗДОРОВ'Ї», хотів би повернутися до історії спільної діяльності двох компаній.

Починалася вона в період становлення України як молодої, самостійної і незалежної держави. Тоді фармацевтична промисловість України була позбавлена старої сировинної бази й відчувала гостру потребу (як, втім, і тепер) в зарубіжних інвестиціях і, звичайно ж, у співробітництві з тим, хто міг і хотів підтримати її.

«ВАТКЕМ» організував кооперацію із «ЗДОРОВ'ЯМ», коли воно ще було орендним підприємством і, як багато які підприємства України, потерпало від великої кількості проблем, передусім пов'язаних з відсутністю достатньої кількості обігових коштів, досвіду, знань і вміння працювати з західним партнером. Підприємство втрачало працівників, обсяги виробництва і ринку збуту.

На нашу думку, уклавши з харківською фармацевтичною фірмою «ЗДОРОВ'Я» договір про спільну діяльність, ми перші з усіх простягнули українському підприємству руку дружби й допомоги. Цим «ВАТКЕМ» узяв на себе фінансові затрати з пошуку надійних партнерів, постачання активної сировини та інгредієнтів, пакувальних та інших матеріалів для виробництва високоякісної фармацевтичної продукції. Узяв на себе також розробку й постачання «ЗДОРОВ'Ю» (через своє дочірнє підприємство в Україні) нових технологій і розробку дизайну для спільної продукції.

Крок за кроком «ВАТКЕМ» створив «ЗДОРОВ'Ю» в Україні та за її межами ім'я кваліфікованої й сумлінної української фармацевтичної компанії, надійного партнера і виробника нової високоякісної продукції. І, повірте нам, це було не так просто зробити з огляду на недовір'я західних компаній до постсоціалістичних країн.

Згодом «ВАТКЕМ» здійснив постачання «ЗДОРОВ'Ю» машин і обладнання від відомих виробників Європи у вигляді прямих інвестицій.

Згідно з останнім аудиторським висновком щодо діяльності «ЗДОРОВ'Я», який було зроблено Міжнародною аудиторською службою міста Харкова (липень 1999 року), починаючи з 1994 року і до сьогодні «ВАТКЕМ» поставив «ЗДОРОВ'Ю» кваліфікованих інвестицій у вигляді машин і обладнання на суму трохи менше шестисот тисяч доларів США, а також передав для спільного виробництва через своє дочірнє підприємство в Україні (СП «ЮКРЕСТ ІНТЕРКОМ ЛТД.») 17 найменувань науково-технічної документації для виробництва нових в Україні медикаментів.

Усе це дозволило «ЗДОРОВ'Ю» стати у співробітництві з нами основним виробником медпрепаратів нових поколінь у кардіологічній, протимікробній та гастроентерологічній терапевтичних групах, завоювати хороше ім'я сумлінного виробника і партнера, а згодом привернути вигідну для заводу увагу з боку західних фармацевтичних компаній. Ці компанії погодилися, з огляду на свої давні стосунки з «ВАТКЕМ», передати ноу-хау на деякі свої складні хімічні сполуки з метою розробки і виробництва в Україні фірмами «ВАТКЕМ» і «ЗДОРОВ'Я» нових поколінь медпрепаратів.

Постачання сировини і матеріалів, машин і обладнання, науково-технічної документації та іншого велося нами від самого початку спільної діяльності і до сьогодні виключно за рахунок власних обігових коштів компанії. Ніколи у спільній діяльності зі «ЗДОРОВ'ЯМ» «ВАТКЕМ» не використовував якихось коштів «ЗДОРОВ'Я» і ніколи не звертався по кредити в Україні.

Роль «ЗДОРОВ'Я» полягала в тому, щоб, використовуючи сировину й матеріали, машини й обладнання, поставлені нами лише для спільного виробництва, виготовляти медикаменти, реалізувати їх, фінансувати затрати на реалізацію, сплачувати всі податки і перераховувати фірмі «ВАТКЕМ» 50 відсотків від прибутку, що залишився.

Хотіли б уточнити, що всупереч існуючим у місцевій пресі заявам (харківська газета «Время» № 97 від 31.08. 99) «ВАТКЕМ» до січня 1998 року ніколи не постачав сировину, матеріали чи обладнання для спільного виробництва на умовах попередньої або наступної їх оплати фармфірмою «ЗДОРОВ'Я» ані грошовими коштами, ані готовою продукцією. Наголошую, що реалізатором спільної продукції згідно з договором про спільну діяльність між партнерами в Україні та за її межами було і є ВАТ «ЗДОРОВ'Я».

Тільки в результаті підписання сторонами в січні 1998 року нових умов договору про спільну діяльність і зміни попереднього принципу розподілу прибутку (50/50), одержуваного від цієї діяльності, «ВАТКЕМ» продав своєму українському партнерові залишки сировини й матеріалів, які перебували на його складах за станом на 01.01.98, письмово підтвердивши це, на суму понад півтора мільйона доларів США.

Може постати запитання: з якою саме метою «ВАТКЕМ» пішов на зміну попередніх умов договору на вочевидь невигідні для нього нові умови, що значно зменшують його прибуток і можливості? Ми зробили це передусім з огляду не на власні інтереси, а на численні прохання нашого партнера та його велику, довгострокову заборгованість перед «ВАТКЕМ». Заборгованість ця продовжувала зростати, ставлячи «ЗДОРОВ'Я» в дедалі важче становище перед нами.

Маю наголосити, що «ВАТКЕМ» свідомо пішов на те, щоб зменшити свою частину прибутку у спільній діяльності, довівши її до розмірів 10 відсотків від вартості поставленої сировини і матеріалів для спільного виробництва з тим, щоб допомогти «ЗДОРОВ'Ю» поліпшити своє фінансове становище.

Цим кроком «ВАТКЕМ» дав «ЗДОРОВ'Ю» реальний шанс зменшити заборгованість перед нами, що нагромадилася внаслідок неправильного і некваліфікованого управління підприємством і прагнення керівництва жити колишнім життям, коли за помилки ніхто не несе відповідальності. При цьому, зауважте, підприємство не зупинялося, нарощувались обсяги виробництва. Тож мети заводу було досягнуто, за винятком повернення боргів нам.

Ще раз наголошую, що фактично з січня 1998 року «ВАТКЕМ» свідомо пішов на вочевидь невигідні нові умови спільної діяльності, а саме, щоб протягом трьох наступних років мати мінімальну частину від загального прибутку в спільній діяльності, залишаючи заводові понад 90 відсотків і даючи тим самим можливість ліквідувати заборгованість.

Як приклад хотів би навести таке. Протягом першого кварталу 1998 року «ЗДОРОВ'Я» — «ВАТКЕМ» виробили медпродукції на суму понад шість мільйонів доларів США, з яких частина «ВАТКЕМ» була трохи менш як один мільйон доларів США.

Протягом цього ж кварталу ми поставили на нових умовах спільної діяльності сировини і матеріалів на суму вісімсот шістдесят чотири тисячі доларів США.

Неважко підрахувати, що за підсумками вищезгаданого періоду «ВАТКЕМ» реально мав у вигляді оподатковуваного прибутку різницю між його частиною від спільного прибутку партнерів і вартістю поставленої сировини й матеріалів, тобто трохи більш як сто двадцять тисяч.

З упевненістю можу сказати: «ЗДОРОВ'Я» мало реальну можливість, за розумного розподілу його частини прибутку, протягом досить короткого часу істотно знизити наявну заборгованість і виконати свої зобов'язання перед нами згідно з договором про визнання боргу.

В Україні досі точиться чимало розмов і суперечок про природу заборгованості «ЗДОРОВ'Я» перед «ВАТКЕМ». Приміром, в уже названій статті харківської газети «Время» компанію звинувачено у штучному завищенні вартості постачуваної сировини й матеріалів для спільного виробництва, в одержанні «величезних знижок» від «ЗДОРОВ'Я» на готову продукцію, відвантажувану їй як розрахунок за сировину й матеріали. Та все це не відповідає дійсності.

А реальна природа боргу «ЗДОРОВ'Я» перед нами — це неперерахування протягом останніх років повної частини прибутку, що належить «ВАТКЕМ» за результатами спільної діяльності.

Після того, як наглядова рада ВАТ «ЗДОРОВ'Я» наприкінці 1998 року відмовилася взяти участь у новому підприємстві, ми, так само як і решта акціонерів, дізналися на початку 1999 року, що ще 1998-го без згоди більшості акціонерів це підприємство («ТОРГОВИЙ ДІМ ЗДОРОВ'Я») було створене. Саме «ЗДОРОВ'Я» має там частину — лише 10 відсотків.

Нове підприємство практично тримає монополію на продаж вироблюваних заводом медикаментів, діючи в умовах (знижки й відстрочки платежів), значно кращих за інші оптові фірми. За такого розподілу часток учасників вищеназваного підприємства та його практичної монополії на реалізацію вироблюваних заводом медикаментів, використання імені ВАТ «ЗДОРОВ'Я» в його назві, на нашу думку, просто недоцільне.

«ЗДОРОВ'Я» позбавлено незалежності, воно має лише маленькі шанси колись знову стати прибутковим підприємством.

«ВАТКЕМ» і досі терпляче очікує повернення «ЗДОРОВ'Я» до нормальної діяльності, не розриваючи договору і не забираючи інвестовані обладнання, машини і технології, що належать компанії і за чинним законодавством України мають бути повернені в найкоротший термін після припинення спільної діяльності.

Звертаємо Вашу увагу також на те, що нині нашим майном незаконно користуються «ЗДОРОВ'Я», його партнери, що знов-таки суперечить чинному законодавству України і, звичайно ж, прийнятим нормам міжнародного бізнесу. Спільну діяльність з ініціативи «ЗДОРОВ'Я» на сьогодні практично припинено, а майно «ВАТКЕМ» без його згоди використовують для інших, ніж спільне виробництво, цілей.

Справжніми й головними причинами складної ситуації в «ЗДОРОВ'Ї» є ті, що вказані у звіті Міжнародної аудиторської служби з перевірки діяльності заводу. Це втрата активних субстанцій і медикаментів (через недбалість і недостатній контроль), великі обсяги продаж клієнтам, які ніколи не розраховувалися сповна або зникали зовсім. А також — реалізація продукції багатьом фірмам на привілейованих умовах, зі знижками набагато більше затверджених.

Усе це і призвело до втрат передусім грошових надходжень, які, очевидно, компенсувалися за рахунок прибутку, що належав фірмі «ВАТКЕМ», і тому ніколи їй повністю не перераховувалися.

Нинішній стан справ у «ЗДОРОВ'Ї» викликає сумнів у багатьох західних компаній щодо доцільності співробітництва та інвестування таких підприємств в Україні. Цим, природно, може бути завдано істотної шкоди репутації та інтересам України і тепер, і в майбутньому.

Шановний пане Дьомін!

Хотів би також дещо розтлумачити причини, з яких «ВАТКЕМ» відмовився брати участь в останніх зборах акціонерів ВАТ «ЗДОРОВ'Я», що мали відбутися 25 серпня 1999 року.

Захищаючи інтереси всіх існуючих акціонерів, ми відмовилися від участі у вищезгаданих зборах «ЗДОРОВ'Я» передусім через попередню недомовленість основних акціонерів з головних питань порядку денного. Приміром, щодо нової редакції Статуту підприємства. Статут цілком відповідає чинному законодавству України і не дає можливості керівництву підприємства зловживати своїм становищем. На нашу думку, в результаті можливого прийняття невірного рішення з основних питань зборів «ЗДОРОВ'Я» більшості акціонерів і регіону було б завдано невідшкодовуваних збитків на багато подальших років.

Шановний пане Дьомін, безперечно, ми — передусім «ВАТКЕМ» — потребуємо Вашої підтримки як регіонального представника держави та її гаранта перед зарубіжними інвесторами.

Повірте, що «ВАТКЕМ» ніколи не відмовлявся співробітничати з Вами чи Вашими представниками і готовий в будь-який зручний для Вас час зустрічатися й обговорювати наявні проблеми у «ЗДОРОВ'Ї», шукати і знаходити шляхи їх розв'язання. Ми готові також співробітничати з адміністрацією харківського регіону з метою розвитку підприємства та його перетворення на лідера фармацевтичного виробництва в Україні.

Висловлюючи найкращі побажання, щиро Ваш,
Др. Др. Альфред Хартманн.

Сподіваємося, цей лист дає читачам певне уявлення і про історію кооперації компаній «ВАТКЕМ» — «ЗДОРОВ'Я», і про ту складну ситуацію, в якій перебуває нині чи не найбільший виробник фармпродукції в Україні — Харківське відкрите акціонерне товариство «ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА ЗДОРОВ'Я».

Для довідки повідомляємо також, що доктор економіки і права пан Альфред Хартманн протягом 16 років був віце-президентом однієї з найбільших фармацевтичних/біотехнологічних компаній у світі швейцарської компанії F HOFMANN — LA ROCHE LTD., протягом 8 років обіймав посаду заступника голови Європейської федерації хімічної та фармацевтичної промисловостей.

Лист друкуємо з деякими скороченнями

Спорт

✔Київ

Готуємо атаку на словенський «бастіон»!

На прес-конференції, яка відбулася в приміщенні Національного університету фізичного виховання і спорту, мова йшла про вкрай важливу подію для українського футболу. Як відомо, 13 листопада в Любляні і 17 листопада в Києві відбудуться матчі плей-оф за вихід до фіналу Євро-2000 між збірними України та Словенії. І вони, звісно, — наша головна турбота сьогодні.

Віце-президент ФФУ Володимир ЛАШКУЛ, тренери національної команди Леонід Буряк і Володимир Веремєєв, генеральний директор УФІ Олег Шкрьоба надали журналістам багато інформації і відповіли на численні запитання.

— Багато що залежатиме від інформаційного забезпечення поєдинків із словенцями,— сказав В. ЛАШКУЛ.— Згадаймо, як російські мас-медіа розкрутили зустріч їхньої збірної з нашою.

— Отже, і ми, як і вони, придумаємо щось на кшталт «Бий словенців — рятуй Україну»?

— Боронь, Боже. Наше гасло відоме: «Граємо за Україну разом» — чисте і світле.

— А скільки коштуватимуть квитки на київський поєдинок?

— Найдорожчі планували продавати по 50 гривень. Однак, зважаючи на пору року, фінансове становище населення, найпевніше, знизимо цінову «стелю». Буде достатньо й дешевих квитків. До речі, інтерес викликає і гра в Любляні. Про що свідчать заявки до турагентств. Один літак для вболівальників уже заповнено. Якщо знадобиться, буде і другий, і третій...

— А телетрансляція планується?

— Поки що це питання не вирішене. Є певні складнощі. Переговори веде нині УТ-1. У разі потреби долучиться і керівництво Федерації футболу України. До речі, разом із комітетом з питань зв'язків із пресою ФФУ збираємося 29 жовтня провести засідання прес-клубу, на яке запросимо тренерів збірної і групу гравців. Орієнтовно 9—10 листопада відбудеться традиційна прес-конференція з Йожефом Сабо напередодні матчу.

— Дай, Боже, щоб ніхто не травмувався,— приєднався до розмови В. ВЕРЕМЄЄВ. — Кандидатів, либонь, 25 гравців, зберемо 8 листопада.

— А чи буде серед них московський спартаківець Дмитро Парфенов?

— Раніше були обставини, які перешкоджали нашій співпраці з цим футболістом. Тепер їх немає. Владнано усі формальності, і за нашу команду зможуть виступити Артем Яшкін, Сергій Серебреников та Сергій Кормильцев. А от гравець португальської «Бенфіки» Сергій Кандауров, у якого українське громадянство, поки що, на жаль, не може з'явитися в нашому таборі. Він провів на полі 15 хвилин в офіційному матчі молодіжної збірної Росії проти Франції. В регламенті немає пункту, за який можна було б ухопитися й вирішити цю проблему. Втім, не все ще втрачено. Найближчим часом віце-президент ФФУ народний депутат України Григорій Суркіс планує побувати в штаб-квартирі УЄФА, де сподівається вирішити це питання зі зверхниками цієї поважної організації.

У Л. БУРЯКА запитали:

— Чи братиме участь у роботі з підготовки збірної до словенських іспитів Валерій Лобановський, який нині хворіє?

— Хоч би де був Валерій Васильович, він постійно підтримує контакт із тренерським штабом. І його внесок по підготовці головної команди країни неоціненний...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: *українські уболівальники на історичному матчі в Москві. На їхню підтримку знову розраховують тренери. Отже, усі на стадіон 17 листопада.*

Фото Петра ЛЕЙКА.

Хоча й слід за позику віддячувати...

Окремий випадок, в якому віддзеркалилася одна з найсерйозніших проблем вітчизняних кредитно-фінансових відносин

Конфліктна ситуація

Факт незаперечний: виниклий у країні в період становлення ринкових відносин новий клас приватних підприємців і бізнесменів справляє дедалі помітніший вплив на все наше соціально-економічне життя. І свою справу «нові українці» в багатьох випадках починають, розширюють, це теж загальновідомо, з допомогою залучуваних банківських кредитів. Беруть їх, зазвичай, розраховуючи, що налагоджувана виробничо-комерційна діяльність дасть прибутки, які дозволять їм не лише погасити кредити й відсотки по них, а й мати власний зиск. Це, повторимо, зазвичай. Але немало, на жаль, ще й виключень із правила. Скільки випадків, коли цілком благополучна, здавалося б, фірма раптом збанкрутувала, «луснула» — й стягнути з неї борг для банку навіть дуже проблематично. Або взагалі «випарувалася» — і її керівників, що перебувають в бігах, змушена розшукувати міліція. Або всі, начебто, на місці, а борг просто не віддають, і тоді в справу змушені втручатися суди, звичайні й арбітражні. Наш випадок — з останніх.

...Борис Герцкіс, слід вважати, зумів досить швидко заворожити тепер уже колишніх керівників Одеської філії «Приватбанку». Поперше, уже сам його вигляд, його манера поведінки немовби свідчили: так, це справжній «новий» — молодий, ерудований, енергійний, напористий, такий багато чого зуміє досягти. По-друге, фірму представляє цілком солідну, не одноденку — «АгроОдесу», яка займається і торгівлею, і виробництвом, має розгалужену мережу в Причорномор'ї і за його межами. Сторони уклали кредитний договір, за яким КБ «Приватбанк» надав виробничо-комерційній фірмі «АгроОдеса» доволі значну кредитну лінію в сумі 4,1 мільйона гривень зі сплатою 35 відсотків річних. Такому кредиту на таких умовах могли позаздрити багато колег Б. Герцкіса, які починають свій бізнес. А Борис Семенович як директор «АгроОдеси» тоді теж тільки почина́в, до цього були так, дрібненькі кроки. А тут — розмах!

Не берусь судити, наскільки успішним було директорство Б. Герцкіса, наскільки ефективно використав він одержаний кредит. Це тема, мабуть, окремої розмови. Знаю лише, що після звільнення Б. Герцкіса з цієї посади кілька місяців тому (написав заяву «за власним бажанням» після наполегливої пропозиції засновника фірми), нове керівництво «АгроОдеси» все ніяк не може звести кінці з кінцями і, мабуть, не зможе зробити це без участі правоохоронних органів. Адже багато чого — і в матеріальних цінностях, і в фінансах — просто не дорахуються. Наприклад, престижну директорську іномарку Б. Герцкіс, як твердять в «АгроОдесі», «прихопив» із собою й не хотів віддавати. Навіть втручання ДАІ не допомогло: затримали автомобіль, та невдовзі змушені були знову повернути його Б. Герцкісу. Чому? Про це — згодом. А зараз нас цікавить, як ППКФ «АгроОдеса», його директор виконували свої обов'язки перед банком. До речі, скоро, крім кредиту на потреби фірми, з'явився й кредит, взятий у «Приватбанку» Б. Герцкісом на свої особисті потреби — на поліпшення житлових умов. Сума тут, правда, менша — 100 тисяч гривень, зі сплатою 50 відсотків річних (поперва, потім відсоток цей кілька разів змінювався додатковими угодами).

Отож за обома кредитами борг повертався, скажемо так, з великим скрипом. Між сумами, нарахованими банком за відсотковою ставкою, і сумами, одержуваними від використання кредиту, спостерігався доволі значний дисбаланс, борг скорочувався повільніше, ніж банкіри очікували. І скоро стало очевидно, що «АгроОдеса» кредит і нарахування за ним у відведений термін, тобто до 1 грудня 1998 року, не погасить. Як, проте, і сам Б. Герцкіс свій власний борг, термін погашення якого спливав 23 жовтня 1998 року. Так воно й сталося.

Нове керівництво Одеської філії КБ «Приватбанк» почало шукати вихід із ситуації. Підняли договір і додаткові угоди, згідно з якими директор «АгроОдеси» заставив під наданий кредит майно фірми. Цих документів, слід сказати, накопичилося багато: одна застава невдовзі замінялася на іншу, додавалися довідки, які свідчили, що такі матеріальні цінності начебто справді є. Але коли спробували перевірити дещо на місцях, наприклад, наявність зерна пшениці й муки з неї, які є власністю «АгроОдеси», що зберігаються на хлібоприймальних і переробних підприємствах Одеської й деяких інших областей, то часто переконувалися, що там і сліду їхнього нема. Тобто прямо порушувалися умови договору, за якими заставодавець, в даному разі фірма «АгроОдеса», не мав права щось реалізувати із заставленого на свій розсуд, без згоди заставотримача-банку. Тим більше без обороту вирученних грошей на погашення кредиту й відсотків за ним. І в лютому вже нинішнього року банк змушений був наполягти на укладанні ще одного, додаткового, договору, де вказали, з одного боку, на відчуження, тобто реалізацію заставодавцем, без узгодження цілої низки предметів, застави, з іншого — перелічили товарні цінності, які були насправді, і якими замінялося відчужене майно. Оскільки цілковитої гарантії його збереження не було (що заважало керівництву фірми знову потайки реалізувати уже тепер перелічене в заставі, коли це стало стилем його взаємин з банком?), то передбачили навіть можливість взяття банком вказаного майна під свою охорону. Спробуй, правда, це здійснити, якщо макаронні вироби, скажімо, перебувають на зберіганні на складах Одеси й Хмельницького, а пшениця — на доброму десятку комбінатів хлібопродуктів: від Кулиндорівського в Причорномор'ї до Дунаєвецького на Поділлі...

А тут, як уже було сказано, помінялося й керівництво фірми. Банк виставив претензії, зрозуміло, новій дирекції. Та їх у повному обсязі не визнає, веде свою, так би мовити, бухгалтерію. Продаючи заставлене майно, основний кредит, мовляв, будемо намагатися погасити. А ось нараховані за користування ним відсотки, пеню, що набігла за прострочення, вибачте. Банк, природно, не вибачає, бо зазнавати збитків не має наміру. Сумарна заборгованість у 2 з лишком мільйони гривень зависла, як кажуть, у повітрі. Якщо фірма й надалі упиратиметься, то буде, очевидно, розгляд в арбітражному суді. Хоча в банку й розуміють: нинішнє керівництво «АгроОдеси» опинилося без вини винне — адже брав кредит Б. Герцкіс, він їм на свій розсуд користувався, а тепер умив руки. Фірма опинилася в дуже тяжкому матеріально-фінансовому становищі, в численних боргах — і все розхлебувати доводиться її новому керівництву.

Але якщо арбітражного суду тільки очікують, то в звичайному справу вже розглядають. За позовом «Приватбанку» до громадянина Бориса Герцкіса з приводу неповного погашення їм кредиту, взятого на поліпшення власних житлових умов. У середині червня нинішнього року суддя Приморського району С. Нікітіна винесла ухвалу про накладання арешту на п'ятикімнатну квартиру Б. Герцкіса і на майно, що знаходиться там, з метою вжиття заходів щодо забезпечення позову банку (борг становить майже 41 тисячу гривень). Ще за місяць з лишком судовий виконавець ухвалює постанову про відкриття виконавчого провадження за виконавчим написом нотаріуса на договорі застави під кредит ППКФ «АгроОдеса». Отож хоч тут справедливість взяла гору? На жаль! У тому ж суді невдовзі з'явився позов дружини Б. Герцкіса Тетяни Чернової: вказана квартира, мовляв, є нашою спільною власністю з чоловіком, а про її заставу під кредит я нічого не відала... Хоча ось переді мною копія заяви тієї-таки Т. Чернової, де написано: «Цим даю згоду чоловіку Герцкісу Б. С. на заставу квартири..., придбаної в період зареєстрованого шлюбу». Заяву написано, як сказано в документі, в присутності нотаріуса... В усьому цьому ще треба розібратися суду. Поки що суддя Приморського району В. Луняченко призупинив примусовий продаж квартири.

Відверто кажучи, таланить же Б. Герцкісу! Там вчасно звільнився, тут, з допомогою дружини, все призупинив. Сподівається, мабуть, квартиру (шикарна, кажуть, адже недаремно брав такий чималий кредит на поліпшення своїх житлових умов) таки зберегти в своїй власності.

І, змушені констатувати, небезпідставно. Ні, зовсім не тому, що закон на його боці. А скоріше тому, чому вдалося йому вивільнити з ДАІ для своїх потреб чужий автомобіль, який є, до речі, власністю засновника фірми «АгроОдеса», адже вона —приватна. Людині залізли, по суті, в кишеню, й нема управи? Колись діяло «телефонне право», а тепер — «бюджетне»? Маємо на увазі «чарівний» папірець, яким володіє Б. Герцкіс, — посвідчення, яке свідчить про нове місце його роботи. Я особисто цього документа не бачив, а от візитку — так. На ній під державним гербом «магічні» слова: «Адміністрація Президента України». І далі: «Герцкіс Борис Семенович. Керівник робочої групи Координаційної ради з питань внутрішньої політики при Президенті України». Чим займається група? А тим, що веде посилену організаторсько-пропагандистсько-агітаційну роботу в районах області в переддень майбутніх виборів Президента України. Просто — обробляє виборців, насамперед, керівників усіх рангів. У якому напрямі? Відомо, в якому: альтернативи нинішньому главі держави немає й бути не може. Цю свою діяльність група, правда, намагається особливо не афішувати. Але шила в мішку, як кажуть, не втаїш...

Про все, що тут написано, хотілося поговорити, звичайно, з Б. Герцкісом, почути його думку з приводу ситуації, що виникла. На жаль, не випало. Весь тиждень починав я свій робочий день із дзвінка в офіс «робочої групи». Той, хто брав трубку, відповідав: «Борис Семенович у Києві, буде завтра зранку». Телефоную ранком — «Буде за дві години». Телефоную за дві години — «Він поїхав до Києва» (але лише вночі звідти, начебто, повернувся). Ще в один з днів — «Вийшов на півгодини. Телефонуйте». Не пощастило домовитися про зустріч ні за півгодини, ні за годину, ні за дві. Попросив записати номер телефону корпункту, аби Б. Герцкіс, коли з'явиться, зателефонував. «Ми обов'язково йому передамо.» Ще через деякий час, уже з явним роздратуванням — «Вам же сказано, що він зателефонує. Чекайте»... Чекаю, на жаль, до цього часу...

Відчув або дізнався, мабуть, бізнесмен, який перекувався на політика, чим зацікавилися кореспондент, газета. А що скажеш на своє виправдання, коли документи — ось вони?

Георгій ВОРОТНЮК.

ВАТ «Будмаш» повідомляє:

10 грудня 1999 року о 10-00 в будинку культури залізничників за адресою: 02099, Київ, вул. Заслонова, 10 відбудуться позачергові збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Перевибори спостережної ради.
2. Збільшення статутного фонду ВАТ і вартості акцій на суму індексації вартості основних фондів.
3. Внесення змін до статуту.
4. Різне.

Реєстрація акціонерів проводиться з 8-30 на підставі паспорта, сертифіката акцій, а для представників акціонерів — доручення про передання їм права на участь у зборах, завіреного у встановленому законодавством України порядку.

Довідки за телефонами: (044) 566-35-46, 566-52-86.
Правління ВАТ «Будмаш».

Відкрите акціонерне товариство «Волиньпаливо» повідомляє про скликання перших загальних зборів акціонерів, які відбудуться 14 грудня 1999 року о 13 годині за адресою: Луцьк, вул. Словацького, 30 (зал засідань). Реєстрація проводитиметься у день зборів з 10 до 12.30 за тією самою адресою.

1. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність товариства за звітний період.
2. Звіт ревізійної комісії та головного бухгалтера.
3. Визначення стратегії розвитку та основних напрямів діяльності товариства на 2000 рік.
4. Затвердження нової редакції статуту товариства.
5. Обрання голови правління товариства.
6. Обрання спостережної ради товариства.
7. Обрання ревізійної комісії товариства.
8. Про передання частини повноважень загальних зборів акціонерів спостережній раді товариства.
9. Визначення форми випуску акцій.
10. Затвердження договору з реєстратором товариства.
11. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.
12. Про доручення.

Акціонерам та їх представникам потрібно мати документи, що посвідчують особу та довіреність для представників.

Правління ВАТ «Волиньпаливо».

Оголошення про результати торгів (тендера)

Організація-замовник торгів — Луганська обласна державна телерадіокомпанія оголошує про результати торгів з застосуванням відкритих процедур для постачальників за проектом створення обласного телевізійного каналу Луганської області (реєстраційний номер у Державному реєстрі 140, 16 липня 1999 р.).

27 серпня 1999 р. о 12.00 в організації-організаторі торгів — АТ «Інформаційна техніка та технології» за адресою: 254071, м. Київ, вул. Олегівська, 34-Б, т. 380+44 4176251, ф. 380+44 4171374 відбулося відкриття тендера.

Організацією-переможцем торгів визначено ТОВ «ВЛАД +», 252680, Україна, м. Київ-148, пр-т 50-річчя Жовтня, 2-А, тел./факс 380+444765510.

Організація-субпідрядник:
НВП «Геліос-РРЛ»,
252150, Україна, м. Київ-150, а/с 119,
тел./факс 380+44 2690207.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дела о банкротстве:

— № 2-8/3383-99 от 5.05.99 г. СПФ «Крымевровнешсервис» (юридический адрес: АР Крым, г. Симферополь, ул. 60 лет Октября, 21, кв. 223), р/с 26003301321036 КРУ ПИБ, код ОКПО 24501824;

— № 2-8/3381-99 от 5.05.99 г. МП «Галина» (юридический адрес: АР Крым, г. Симферополь, ул. Севастопольская, 23, кв. 15), р/с 26002301320641 ПИБ, МФО 324430, код ОКПО 19450378;

— № 2-8/3384-99 от 5.05.99 г. МП «Сас-сервис» (юридический адрес: АР Крым, г. Симферополь, ул. Крымская, 4 «А»), р/с 2600831398001 КД АК УСБ, МФО 324010, код ОКПО — 13782547;

— № 2-8/3382-99 от 5.05.99 г. РСП — 200 «Авель» (юридический адрес: АР Крым, г. Симферополь, ул. 60 лет Октября, 21), р/с 26002257515001 ФКБ «Приватбанк», МФО 384436, код ОКПО 25140541.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ТОВ «К. Л. К.» код ОКПО 21569419 повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються згідно діючого законодавства за адресою: м. Київ, вул. Жуковського, 22.

Арбітражним судом Хмельницької області (280000, Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушено справу № 11/148-Б про банкрутство фермерського господарства «Левада» (281370, с. Іванівка Волочиського району Хмельницької області, р/р 26000200796001 у Волочиському відділенні АК АПБ «Україна».

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів прийматимуть протягом одного місяця зі дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Запорожской области (69001, г. Запорожье, ул. Шаумяна, 4), возбудил дело № 5/4/452 о банкротстве ООО «Фаус» (г. Запорожье, ул. 40 лет Победы, 41, к. 41, р/счет 26000301246075 в Шевченковском отделении АК Проминвестбанка Украины, МФО 313322, код ОКПО 25476241, адрес банка: г. Запорожье, ул. Жуковского, 55).

Претензии кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 2-2/7598-99 о банкротстве малого коллективного предприятия «Даша» (м. Феодосия, ул. Дружбы, 42-а, кв. 26, текущий счет 26007470061001 в ОПЕРО Крымской Дирекции банка «Украина» по Автономной Республике Крым, МФО 324214, код ОКПО 24492522).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Житомирської області (м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) порушив справу № 5/71 «Б» про банкрутство ДП «Житомирторф». (м. Житомир, вул. М. Бердичівського, 25, р/р 26000038602 у АБ «Енергобанк», м. Житомир).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

Ліквідаційна комісія Київського державного заводу навігаційно-гідрографічного обладнання «ЕТАЛОН» повідомляє про продаж нежитлових приміщень виробничого та адміністративного корпусу, які знаходяться за адресою: м. Київ, вул. Фрунзе, 104.

Вартість приміщень — згідно експертної оцінки.

Пропозиції надсилати за адресою: м. Київ, вул. Набережно-Хрещатицька, 11.

Телефони ліквідаційної комісії: 416-82-01, 416-86-63.

Арбитражным судом Николаевской области (327001, г. Николаев, пл. Победы, 1) возбуждено дело № 4/129 о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Центр Международного Маркетинга».

Юридический адрес: Николаев, ул. Круговая, 24, р/с 467952 в Николаевском филиале АКБ «Причорноморье», МФО 326115.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования.

К сведению акционеров закрытого акционерного общества «Специальная экономическая зона «Донецк»

15 декабря 1999 г. в 14.00 по адресу: 340050, г. Донецк, ул. Артема, 98 состоится общее собрание акционеров закрытого акционерного общества «Специальная экономическая зона «Донецк».

Повестка дня:

1. Отчет исполнительного органа о проделанной работе.
2. Утверждение планов работы на 2000 год.
3. Внесение изменений и дополнений в Устав.
4. Принятие внутренних нормативных документов.
5. Избрание членов Совета ЗАО.
6. Выпуск акций.
7. Разное.

Представителям акционеров при себе иметь документы, подтверждающие полномочия.

Дирекция.

Державна адміністрація ядерного регулювання України оголошує конкурс на заміщення вакансій:

Головне Управління регулювання безпеки ядерних установок
Начальник відділу регулювання ядерної безпеки
Управління інформаційно-кризової політики
Головний спеціаліст відділу інформаційної політики та аварійної готовності.

(Адреса: вул. Обсерваторна, 11/1. Тел: 246-82-46)

Вниманию акционеров ЗАО «ТК НГЗ»

Правление ЗАО «ТК НГЗ» информирует о том, что внеочередное общее собрание акционеров ЗАО «ТК НГЗ» состоится 10 декабря 1999 г. в 14.00 в помещении ДК завода «Океан» по адресу г. Николаев, пр. Октябрьский, 328.

Повестка дня:

1. Итоги финансово-хозяйственной деятельности ЗАО «ТК НГЗ» за 1998 г., отчет ревизионной комиссии, утверждение баланса.
2. Изменение величины Уставного фонда ЗАО «ТК НГЗ».
3. О приеме в состав акционеров ЗАО «ТК НГЗ».
4. О заявлениях акционеров в ЗАО «ТК НГЗ» с просьбой о выкупе их акций.
5. Внесение изменений в Устав ЗАО «ТК НГЗ».
6. Выборы Наблюдательного Совета ЗАО «ТК НГЗ».
7. Об участии ЗАО «ТК НГЗ» в учреждении совместных предприятий.
8. Об утверждении формы выпуска акций ЗАО «ТК НГЗ».
9. Об утверждении договора на ведение реестра владельцев именных ценных бумаг ЗАО «ТК НГЗ» с независимым регистратором.
10. Разное.

Информация об изменении уставного фонда ЗАО «ТК НГЗ»: (проект).

Уставной фонд уменьшить на **40 479 514,25 грн.** путем аннулирования **161 918 057** акций в связи с неполным покрытием подпиской акций второй эмиссии.

Соблюдение прав акционеров, связанных с изменением Уставного фонда, определяется в соответствии с нормами Устава.

Проект изменений Устава ЗАО «ТК НГЗ» в статью 7 (Уставной фонд Общества) в части изменения Уставного фонда в связи с закрытием второй эмиссии акций.

7.1. Для обеспечения деятельности Общества образуется Уставной фонд в размере 99 817 167,75 (Девяносто девять миллионов восемьсот семнадцать тысяч сто шестьдесят семь грн. семьдесят пять коп.).

7.2. Уставной фонд Общества разделен на 399 268 671 (Триста девяносто девять миллионов двести шестьдесят восемь тысяч шестьсот семьдесят одну) простую именную акцию.

Регистрация участников собрания 9 декабря 1999 г. с 10.00 до 17.00, 10 декабря 1999 г. с 10.00 до 13.00 в помещении ДК з-да «Океан» по адресу: пр. Октябрьский, 328.

Для регистрации акционерам необходимо иметь при себе паспорт, а представителям акционеров — паспорт и документ, который удостоверяет их полномочия.

Ознакомится с документами, связанными с повесткой дня собрания можно в Правлении Общества, начиная с 30.11.1999 г.

В случае, если Вы не имеете возможности принять участие в собрании, но согласны передать свои полномочия на участие в собрании своему представителю, предлагаем Вам оформить доверенность и отослать ее до 05.12.99 г. в Правление по адресу: г. Николаев, пр. Октябрьский, 340/2, ЗАО «ТК НГЗ».

Справки по телефону: (0512) 630 437.
Правление ЗАО «ТК НГЗ».

Арбітражний суд Житомирської області (262014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) порушив справу № 5/36Б про банкрутство Колективного сільськогосподарського підприємства ім. 1 Травня, с. Іванівка Малинського району, р/р 000400139 в АПБ «Україна».

НВКФ ТзОВ «ЛЕДАКС» код ОКПО 23511430, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом 2-х місяців від дня публікації оголошення за адресою: 252020, м. Київ, пр-т Повітрофлотський, 10, офіс 23, тел. 242 07 09.

Арбітражний суд Миколаївської області (54001, м. Миколаїв, пл. Леніна, 1), порушив справи про банкрутство:

1. Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий Дім «Гросери», юридична адреса: м. Миколаїв, вул. Акіма, 2, поточний рахунок № 26006225008001 в МФ КБ «Приватбанк», МФО 326610, Справа № 4/101.

2. Товариства з обмеженою відповідальністю «Южна хімічна компанія», юридична адреса: м. Миколаїв, вул. Акіма, 2, поточний рахунок № 26008225909001 в МФ КБ «Приватбанк», МФО 326610. Справа № 4/84.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Астрологічний прогноз на 25 — 31 жовтня

ОВЕН. Вас може збентежити невдача. Не кращий тиждень, особливо якщо справа стосується угод, купівель, кредиту і незапланованих виплат. У вас невірна уява про можливості свого партнера, що може привести до непорозумінь. Ризикнути можна тільки в середу і четвер. У неділю опинитесь на роздоріжжі між обов'язком і особистими бажаннями.

ТЕЛЕЦЬ. Ви помиляєтеся, орієнтуючись на людину, яка з'явиться як авторитетна фігура. Абсолютно необгрунтовано запишете одного у вороги, а іншого — в герої. Помиляєтеся щодо обох. Не поспішайте з вибором партнера і укладенням угоди, договору і шлюбу.

БЛИЗНЮКИ. Часто відволікатиметесь і займатиметесь лише тим, що приносить радість і приємну метушню. Цього тижня не варто клопотатися про нову посаду і підвищення. Якщо захворієте, то діагностувати ваше захворювання буде важко. Хвороба може протікати без очевидних симптомів.

РАК. Ви будете не просто на емоційному підйомі. Вас захоплюватиме кохання та ейфорія. Не життя, а суцільне свято... Правда, для декого можлива інша крайність — ніякої радості в житті, суцільна брехня, хочеться сховатися і втекти від життєвих реалій. Проте кожний у п'ятницю і суботу отримає радість і енергетичне підживлення від приємної зустрічі.

ЛЕВ. Ваше становище в сім'ї — подвійність і обман, на роботі ілюзії і підмочена репутація. Ви самі можете бути кристально чистими, але обстановка навколо вочевидь складається не на вашу користь. Ризикуєте непомітно поставити себе в безглузде і невизначене становище, особливо в понеділок, вівторок і неділю. Жінка може пожертвувати собою і цим поставити себе в невигідні умови у порівнянні з чоловіком.

ДІВА. У вас великі плани і багато справ. Будете активні й жваві, але для певного результату вам не вистачає порядку та організованості. Це саме ті якості, що властиві вам від природи. Але нині вас наче підмінили — навколо суцільний хаос і безладдя.

ТЕРЕЗИ. Комплексуватимете через те, що вас недосить високо цінять, хоч самі не помічаєте особисті помилки. Схильні даремно витрачати час і гроші. Можете махнути рукою і відмовитися завершувати якісь справи і навіть дати себе ошукати.

СКОРПІОН. Майте на увазі — вас сприймають зовсім в іншому світлі, не так, як самі уявляєте. Ви можете набути репутації брехуна або нечесної людини і, що найжахливіше для вас, — некомпетентного спеціаліста. Мимоволі привернете до себе увагу та станете таємничою й інтригуючою персоною. Вам заздритимуть і одночасно зловтішатимуться на вашу адресу. З другого боку, ваші чари сильні. Ви справді можете ошукати і зачарувати будь-кого.

СТРІЛЕЦЬ. Якщо вам пощастить, то, ймовірніше за все, випадково. Ризикуєте більше втратити, ніж знайти те, що треба. Загублене не компенсується. Протягом тижня навряд чи станете сильно напружуватися. Захочете зробити перепочинок, відпочити і розслабитися. Але ризикуєте привернути недоброзичливців і заздрісників.

КОЗЕРІГ. У вас великі надії і серйозні помилки. Те, на що сподіваєтеся, виявиться нереальним. У найважливішому ви перебільшили свій вплив і недооцінили можливості інших. Не поспішайте з висновками, хоч без інтриг і заплутаних історій не обійтися.

ВОДОЛІЙ. Тиждень пройде під девізом романтизму та ідеалізму. У всьому виходитимете з бажання отримати мир, спокій і тишу. Можете домогтися свого, але пускаючи в хід усілякі хитрощі та використовуючи природний артистизм. У гіршому разі ризикуєте підмочити власну репутацію. Навряд чи зможете скористатися протекцією і заступництвом, хіба що не під своїм ім'ям.

РИБИ. Ваше відчуття — добре там, де нас немає. Якщо збираєтеся судитися, то подавайте заяву тільки у четвер. А взагалі справедливість і закон нині не на вашій стороні. Та й ви самі не схильні дотримуватися букви закону.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Фото з конверта

Мода змінюється. Краса вічна.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Народний календар

Для роботящого Федота і в жовтні знайдеться робота

28 ЖОВТНЯ — Євфимії. Цей день ще називали «болотихою». Розкисли дороги — застрягли в Євфимки ноги. Як зачнеться на Євфимку моква, то аж до морозів трива.

30 ЖОВТНЯ — Осія. Жовтень ні колеса, ні полоза не любить, бо їде на рябій кобилі. Віз у засторонок поліз, а сани ще не зніс. Цього дня колесо з віссю прощається.

Прикмети жовтня

✔ У жовтні тільки руки мерзнуть, а в листопаді й ноги дубіють.

✔ Жовтень як не з дощем, то зі снігом.

✔ Якщо листя з дуба і берези опаде чисто — на легкий рік, нечисто — на сувору зиму.

✔ Чорна бузина і калина достигли не по порі — чекай холодної зими.

✔ Спориш довго не змінює восени свого кольору — на щедрий урожай зернових наступного року.

✔ Пізньоцвіт на Закарпатті з'явиться у жовтні — на ранню зиму, в листопаді — на пізню.

✔ Не встиг у жовтні роздивитись, як сонце зійшло, а воно вже на заході.

Це цікаво

Гумор та жорстокість

Почуття гумору, з'ясовується, пов'язано з жорстокістю. Принаймні так можна тлумачити результати експерименту, здійсненого німецьким психологом Віллібальдом Рухом.

Рух давав групі з 68 чоловіків прослухати анекдоти та реєстрував їхню реакцію. Потім кожен з піддослідних повинен був винести «вирок» щодо спеціально вигаданої карної справи. З'ясувалося, що ті з учасників експерименту, хто сміявся над анекдотами більше за інших, були схильні виносити більш суворий вирок «злочинцеві».

Причини цього не дуже зрозумілі, але Рух помітив, що таким учасникам досліду особливо подобалися анекдоти про представників інших національностей або певних груп населення, скажімо, про рудих. Із цього психолог дійшов висновку, що такі люди схильні не сприймати все чуже, те, що різниться, а звідси недалеко і до жорстокості.

У природи немає поганої погоди...

Допоможи собі сам

Має рацію ліричний герой одного з найвідоміших фільмів Ельдара Рязанова. Тисячу разів має рацію! От і англійці — а їх не звинуватиш у скороспішності висновків — стверджують: «Немає поганої погоди, є поганий одяг». Цю мудрість треба частіше згадувати сьогодні, коли за вікнами жовтень.

Холоди, що раптово обрушилися після незвично тривалого бабиного літа «потягнули» за собою тих, хто чхає, кашляє, потерпає від нежиті та ангін. Як уберегтися від застуди тим, хто поки що тримається? Перша порада: одягатися відповідно до погоди, а не моди. А головна умова — щоб завжди були сухими ноги. Важливо пам'ятати, що температурні рецептори зосереджені здебільшого на кистях рук, стопах ніг та в шийно-головній частині, і саме через них застуда «потрапляє» до організму.

Так просто запам'ятати кілька нескладних правил і намагатися їх дотримуватися. Собі ж на благо!

Взуття й одяг завжди мають бути ретельно висушені. Погано, коли вони висихають на тілі. Якщо це все-таки відбувається, одяг і взуття забирають тепло в організму, внаслідок чого він непомітно, але глибоко переохолоджується.

Якщо все-таки промочили ноги або вони дуже замерзли, зробіть масаж ступень руками. Коли в ногах з'явиться тепло, перевзуйтеся в сухе взуття.

Якщо ви дуже сильно замерзли дорогою на роботу або вас продув холодний вітер, обов'язково зігрійтеся, випивши що-небудь гаряче: не має значення, чи це буде чай, кава або стакан гарячої води. Незабаром ви відчуєте, як холод та остуда всередині вас зникають.

Якщо промерзли дорогою додому, відразу прийміть гарячу ванну, душ або попарте ноги. Не полінуйтеся знайти в шафі вовняні шкарпетки. Час одягнути їх.

Осінь крокує землею. Серед зелені дедалі більше золота й багрянцю прощання з теплом. Виходьте на зустріч з осінню сонячного дня, гуляйте в супроводі жовтневого дощу, сміливо вдихайте свіжість вітру, який б'є в обличчя. Запам'ятавши нескладні поради, чи варто остерігатися? Адже осіння пора така прекрасна у своїх фарбах та мелодіях!

Марина АЛЬТОВА.

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Супутник Юпітера. 4. Частина слова. 11. Поема Т. Шевченка. 12. Відомий російський артист-сатирик. 13. Місто на каналах. 14. Гурт овець. 16. Учасник юнацьких змагань. 17. Текстильний банан. 21. Естрадна співачка. 22. Прийомний син імператора, римський імператор, філософ. 23. Український поет. 25. Західна Двіна у Латвії. 28. Ссавець сімейства зайцевих. 30. Холодна зброя. 31. Відомий майстер петриківського розпису. 35. Кінь Олександра Македонського. 36. 39-й президент США. 37. Притока Дунаю. 38. Старовинний верхній одяг. 39. Кущ роду рододендронових.

По вертикалі: 2. Ціль футболіста. 3. Сукупність загальновизнаних правил поведінки. 5. Річка в Україні та Румунії. 6. Гоголівський персонаж. 7. Колишній міністр оборони України. 8. Плоскодонний човен. 9. Дочка половецького хана Кончака. 10. Вождь гугенотів, батько французького короля Генріха IV. 15. Казкова водяна істота. 18. Колишній захисник київського «Динамо». 19. Райцентр у Рівненській області. 20. Коханка Гітлера. 24. Відомий меценат з української діаспори. 25. Морський ссавець. 26. Перше мливо пшениці у виробництві високосортного борошна. 27. «Батько» аспірину. 29. Деспотичний адміністратор. 32. Азербайджанський поет, автор поеми «Іскандер-наме». 33. Гімнастичний снаряд. 34. Мінерал, старший за нашу Землю.

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311198.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України